

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Δεύτερος

Συνδρομή ἑτησίαι: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδ. φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχ. ἀπὸ 1 ἰαν. ἰκαστ. ἔτους καὶ εἴνε ἰτάσσεται—Τιμὴ προηγ. φύλλον λ. 30 — Γραφ. τῆς Διευθύνσεως: Ὁδ. Σταδίου, 6.

26 Δεκεμβρίου 1876

Μετά τοῦ παρόντος φυλλαδίου, συμπληρουμένου τοῦ Β' τόμου τῆς Ἑστίας, δίδονται τοῖς συνδρομηταῖς αὐτῆς ὁ «Πίναξ τῶν περιεχομένων» ἐν τῷ τόμῳ τούτῳ καὶ τὸ ἐξώφυλλον.

Ὁ Β' τόμος εὐρίσκεται ἐν τῷ γραφεῖῳ τῆς Ἑστίας καὶ πωλεῖται ἀντὶ φρ. 6, δεδεμένος δὲ ἀντὶ φρ. 8.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΑΥΡΙΚΙΟΝ ΒΑΙΚ

Συνήγεια καὶ τέλος: ἰδί τετλ. 801.

Οἱ φόροι.

Τὴν στιγμὴν ταύτην ἐπέρρασαν ὁ δημόσιος εἰσπράκτωρ καὶ, φυσικῶ τῷ λόγῳ, ἐγένετο λόγος περὶ τῶν φόρων. Τὸ Κράτος, αἱ ἐπαρχίαι καὶ οἱ δήμοι ἔχουν δαπάνας, ὅλος ὁ κόσμος τὸ εἰξεύρει, ἀφοῦ ὅλος ὁ κόσμος συνεισφέρει· πάντοτε ὅμως δὲν συνεισφέρει τις εὐχαρίστως.

Ὁ Γέρω-Πέτρος ἦτον ἐξ ἐκείνων εἰς τοὺς δποίους ἡ ἐπίπληξις δὲν ἀπηυθύνετο. Ἐγίνωσκεν ὅτι ὁ φόρος εἶναι ἡ συνεισφορά ἐνὸς ἐκάστου εἰς τὰ κοινὰ ἐξοδα διὰ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, διὰ τὰς ὁδοὺς, διὰ τὴν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν καὶ διὰ τόσα ἄλλα χρήσιμα πράγματα. Ἐλεγεν:

—Ἐὰν ἡ τάξις καὶ ἡ ἀσφάλεια δὲν ἐπεκράτουν ἐν τῷ τόπῳ, ὃς ἤμην ἀναγκασμένος νὰ ἀγοράσω ὅπλα διὰ νὰ ὑπερασπίζωμαι, ὃς ἔθετον σίδηρα εἰς τὰ παράθυρά μου, καὶ διπλὰ κλειθρα εἰς τὰς θύρας μου, ὅπερ δὲν θὰ ἐμπόδιζε τοὺς κακούργους νὰ καίωσι, τὰ ἐπιπλά μου καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν οἰκίαν μου, καὶ νὰ κλέπτωσι τὰ ζῶά μου. Τοῦτο βεβαίως ὃς μ' ἐπροξένει μεγάλην ζημίαν, ὥστε πληρώνων τὸν φόρον διὰ νὰ ἀποφύγω ὅλα τὰ δυστυχήματα ταῦτα, σχετικῶς δὲν πληρώνω τίποτε.

Διδάσκαλος.—Ἐὰν ἦτο δυνατόν νὰ πληρώνη τις φόρον εἰς τὸν ἱατρὸν διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἔλευσιν τῶν ἀσθενειῶν, ὅλοι οἱ φρονιμοὶ ἀνθρώποι θὰ ἔσπευδον νὰ φορολογηθῶσι. Ὅθεν ὁ φόρος πληρώνεται διὰ νὰ προλάβῃ τὰ κακὰ τῆς ἀταξίας καὶ τοῦ πολέμου.

Εἰς Γείτωρ.—Μὲ τὴν διαφοράν ὅτι ἡ πληρωμὴ τοῦ φόρου εἶναι πολὺ σκληρὰ, ὡς ἐκ τοῦ μεγέθους τοῦ ποσοῦ.

Διδάσκαλος.—Οἱ ἀντιπρόσωποι τοὺς δποίους ἐξελέξαμεν, τὰ δημοτικὰ συμβούλια καὶ τὰ γενικὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια, τέλος οἱ βου-

λευταὶ, οἱ δποιοὶ ψηφίζουν τοὺς φόρους, (ἐὰν τοὺς ἐξελέξατε μετὰ προσοχῆς καὶ εὐσυνειδήτως), συνήθως ψηφίζουν μόνον τὸ ἀπολύτως ἀναγκαῖον.

Ὁ Γείτωρ.—Ἀλλ' ὑπάρχουσι τόσα εἶδη φόρων, οἱ ἐπὶ τῶν κτημάτων φόροι, οἱ προσωπικοὶ, οἱ ἐπὶ τῶν κινήτων, τῶν θυρῶν καὶ παραθύρων, τοῦ ἐπαγγέλματος, τῆς καταγραφῆς, τοῦ χαρτοσήμου, οἱ ἐπὶ τῶν πνευματικῶν ποτῶν καὶ ἄλλοι ἀκόμη.

Διδάσκαλος.—Διήρρασαν τοὺς φόρους, ἵνα ἕκαστος συνεισφέρῃ κατὰ τὰ μέσα του.

Π. χ. ἔχεις μίαν οἰκίαν ἢ ἓνα ἀγρὸν, πληρώνεις κτηματικὸν φόρον· ἔχεις διάφορα ἄλλα εἰσοδήματα, πληρώνεις φόρον ἐπὶ τῶν κινήτων (ὁ δποῖος εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὸ ἐνοίκιον, ὑποτίθεται δὲ συγχρόνως ὅτι τὸ ἐνοίκιον εἶναι ἀνάλογον τοῦ εἰσοδήματος, ὥστε ὁ φόρος εἶναι ἀνάλογος τοῦ εἰσοδήματος)· ἔχεις βιομηχανικόν τι ἐπάγγελμα ἢ ἐμπορίον τι, πληρώνεις δι-καίωμα ἐπαγγέλματος· ἔχεις μόνον τὴν ἐργασίαν σου, καὶ πάλιν πληρώνεις προσωπικὸν φόρον, διότι ἕκαστος πολίτης ὀφείλει νὰ συνεισφέρῃ εἰς τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους· οὐδεὶς τίμιος ἄνθρωπος θέλει νὰ ἀπολαμβάνῃ πολιτικὰ δικαιώματα χωρὶς νὰ ἐκπληροῖ συγχρόνως τὰ τοῦ πολίτου καθήκοντα.

Φίλιππος.—Διδάσκαλε, ἐλησμονήσατε τὸν φόρον τῶν θυρῶν καὶ παραθύρων.

Διδάσκαλος.—Ἐρχομαι τώρα. Τοῦτο εἶναι φόρος συμπληρωτικὸς τοῦ περὶ κινήτων φόρου. Ἡ φορολογία εἶναι ὀρισμένη δι' ἕκαστον παράθυρον καὶ θύραν, εἶναι ὅμως μικροτέρα εἰς τὰ χωρία παρὰ εἰς τὰς πόλεις. Καὶ αὕτη ὅμως ἐπιβάλλεται εἰς ἐκτάκτους ἀνάγκας.

Ὅλοι οἱ φόροι οὕς ἀνέφερα λέγονται ἄμεσοι. Ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ φόροι ἔμμεσοι, ὧν οἱ πλεῖστοι ἐπὶ τῆς καταναλώσεως.

Γέρω-Πέτρος.—Π. χ. ὁ ἐπὶ τοῦ αἵνου φόρος, τὰ τῆς εἰσχωγῆς τέλη τοῦ σακχάρους, τοῦ καφέ. Ἀπαντα ταῦτα τὰ πληρώνει ἡ καταναλώσις.

Διδάσκαλος.—Οἱ ἐπὶ τῆς καταναλώσεως φόροι πληρώνονται σχεδὸν πάντοτε ὑπὸ τοῦ ἐμποροῦ· οἱ ἔμποροι πληρώνουσιν εἰς τὸ Κράτος χονδρικῶς καὶ τὰ λαμβάνουσι μικρὸν κατὰ μί-κρον ἀπὸ τοῦ πελάτης τῶν ὑποθέσωμεν ὅτι

μία δὲ σακχάρως στοιχίζει εἰς τὸν ἔμπορον δρ. 1.35 λ., ὁ δὲ φόρος 10 λ. κατ' ὅκον τὸ σακχαρι τῷ στοιχίζει δρ. 1.45 λ., καὶ ἐὰν θέλῃ νὰ κερδίσῃ 15 λ. τὴν ὁκάν, θὰ πωλήσῃ δρ. 1.60 τὴν ὁκάν.

Διότι ὁ κατανάλωτης δὲν πληρώνει ἀπ' εὐθείας τὸν φόρον τοῦτον εἰς τὸ Κράτος, ἀλλ' ἐμμέσως, ἥτοι διὰ τοῦ ἔμπορου, διὰ τοῦτο τὸν ἀποκαλοῦσιν ἔμμεσον φόρον.

Γέρω-Πέτρος.—Ἐπειδὴ οἱ ἔμμεσοι φόροι πληρώνονται ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ὁ δὲ φόρος συγχέεται μὲ τὴν τιμὴν τοῦ ἐμπορεύματος, οἱ φόροι οὗτοι σχεδὸν πληρώνονται χωρὶς νὰ τὸ παρατηρήσῃ τις. Δύναται τις μάλιστα νὰ εἰπῇ ὅτι πολλοὶ ἔμμεσοι φόροι πληρώνονται μόνον ὅταν τις θέλῃ. Οὐδεὶς υποχρεοῦται νὰ καπνίζῃ ἢ νὰ πίνῃ οἶνον πνεύματα, ἐν ἀνάγκῃ μάλιστα καὶ νὰ ἐξοδεύῃ σακχαρι.

Πέτρος.—Καὶ τὸ χαρτόσημον;

Διδάσκαλος.—Τὸ χαρτόσημον εἶναι φόρος ἐπὶ τῶν συναλλαγῶν καὶ πάσης ἐπισήμου πράξεως.

Πολλοὶ καταφέρονται κατὰ τῆς ποιικιλίας τῶν φόρων, λέγοντες ὅτι ἡδύνατο νὰ ὑπάρχῃ εἰς μόνον φόρος, ὁ μοναδικὸς δὲ οὗτος φόρος νὰ ᾔναι ἀνάλογος τοῦ εἰσοδήματος ἐνὸς ἐκάστου. Ἐπειδὴ ὅμως πολλοὶ δὲν θὰ ἐδήλουν τὸ ἀληθὲς εἰσοδήματά των, ἀλλὰ τοῦναντίον θὰ ἐσμίκρυνον τὸ ποσόν, οἱ τίμιοι ἄνθρωποι, οἱ λέγοντες τὴν ἀλήθειαν, θὰ ἐπλήρωνον περισσότερον τῶν ψευδομένων.

Ἐκτὸς τούτου ἐν τῇ βιομηχανίᾳ καὶ τῷ ἐμπορίῳ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προῖδῃ τις ὅτι θὰ κερδίσῃ. Ὡστε δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εἰπῇ τις ἀκριβῶς τὴν ἀλήθειαν.

Τέλος, μὲ τὸν μοναδικὸν φόρον, διὰ πολλὰ πρόσωπα θὰ ἦτο μέγα τὸ ποσόν, διότι πρέπει νὰ καταβληθῇ συγχρόνως καὶ ὀλικῶς, καὶ θὰ ἐπέφερε πολλὰς δυσκολίας.

Ἡ ποιικιλία τῶν φόρων, ὅχι μόνον σκοπεύει νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ὅσον ἐνεστὶ δικαίαν διανομὴν αὐτῶν, ἀλλ' ἅμα νὰ τοὺς καταστήσῃ καὶ ἀνεκτικωτέρους.

Τὸ τρωτὸν μέρος παντὸς πράγματος.

Ὁ Νικόλαος ἡμέραν τινὰ ἦλθεν εἰς τοῦ διδασκάλου διὰ νὰ τὸν συμβουλευθῇ ἐπὶ τινος ἀποφάσεώς του. Ἐσκέφθη νὰ μεταβῇ εἰς τὴν πρωτεύουσιν ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οἱ μισθοὶ εἶναι μεγάλοι, καὶ κατὰ συνέπειαν ζῇ τις καλλίτερα.

Ὁ διδάσκαλος τὸν ἔκαμε νὰ ἐννοήσῃ ὅτι πᾶσα σκέψις ἔχει καὶ τὸ τρωτὸν μέρος της, ὅτι δηλ. πᾶν πρᾶγμα ἔχει τὴν καλὴν καὶ κακὴν του ἑποψίν· καὶ ὅτι πρέπει τις μετὰ πολλῆς περισκέψεως νὰ συγκρίνῃ τὴν καλὴν μὲ τὴν κακὴν ἑποψίν, ἥτοι νὰ θέτῃ ἐπὶ τῆς πλάστιγγος τὸ καλὸν καὶ τὸ κακὸν καὶ νὰ αποφασίζῃ τὸ μέρος πρὸς τὸ ὁποῖον κλίνει ἡ πλάστιγγς.

Εἰς ταῦτα ὁ Νικόλαος ἀπήντησεν ὅτι εἰς τὰς μεγάλας πόλεις τὸ καλὸν ὑπερέχει τοῦ κακοῦ.

—Καλὰ, εἶπεν ὁ διδάσκαλος, ἰδοὺ ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ ὁποῖος διήλθε πολὺν καιρὸν τῆς ζωῆς του εἰς τὰς μεγάλας πόλεις, καὶ γνωρίζει καὶ τὰ καλὰ καὶ τὰ κακὰ ὡς ἐμιλήσωμεν μετ' αὐτοῦ.

Ὁ Νικόλαος εἶπεν ὅτι εἰς τὰς μεγάλας πόλεις εὐρίσκει τις εὐκόλως ἐργασίαν, ὅτι οἱ μισθοὶ εἶναι πολὺ μεγάλοι καὶ ἄλλα τοιαῦτα πράγματα.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἀπεκρίθη:

—Βεβαίως εἰς τὰς μεγαλοπόλεις οἱ μισθοὶ εἶναι μεγαλήτεροι παρὰ εἰς τὰ χωρία, ἀλλὰ δὲν ἔχει τις πάντοτε ἐργασίαν, καὶ ἐκτὸς τούτου ὁ βίος εἶναι πολὺ ἀκριβός. Ἐὰν δὲ τις κερδίῃ περισσότερα καὶ ἐξοδεύῃ περισσότερα, τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς εὐρίσκεται εἰς τὸ αὐτὸ σημείον.

Νικόλαος.—Θὰ κάμω οἰκονομίαν, καὶ θὰ τοποθετῶ τὰς οἰκονομίας μου εἰς τὴν Τράπεζαν.

Ἀλέξανδρος.—Πολλάκις ὅμως, ὅταν δὲν θὰ ἔχῃς ἐργασίαν, θὰ τρώγῃς τὰς οἰκονομίας σου.

Νικόλαος.—Πολλάκις, καὶ, ὅχι ὅμως πάντοτε. Ἐπειτα ὁ βίος εἶναι εὐχαριστότερος εἰς τὰς μεγαλοπόλεις ὑπάρχουσιν ὠραῖαι οἰκοδομαί.

Ἀλέξανδρος.—Καὶ ἐνθα φωλεᾷ τινὰ ἄνευ φωτὸς καὶ ἀέρος θὰ πληρώνῃς ἀκριβὰ.

Νικόλαος.—Ὁραῖοι περίπατοι.

Ἀλέξανδρος.—Εἰς τοὺς ὁποίους δὲν θὰ ἔχῃς καιρὸν νὰ πηγαίνῃς.

Νικόλαος.—Θέατρα.

Ἀλέξανδρος.—Πῶς λοιπὸν θὰ κάμῃς τὰς οἰκονομίας τὰς ὁποίας λέγεις; Πῶς; διὰ νὰ διασκεδάσῃς πηγαίνεις εἰς τὴν πρωτεύουσιν; Τότε λοιπὸν εἶσαι χαμένος. Ὅσοι θέλουν νὰ διασκεδάσῃς συχνά, χάνουν τὴν ὁρεξίν τῆς ἐργασίας καὶ καταστρέφονται.

Νικόλαος.—Θὰ διασκεδάσω ἀφοῦ ἐργασθῶ καὶ χάριν ἀναπαύσεως.

Ἀλέξανδρος.—Ὅταν τις ἐργασθῇ σπουδαίως εἶναι πολὺ κουρασμένος διὰ νὰ ἐπιθυμῇ διασκεδάσεις· ἔπειτα αἱ διασκεδάσεις στοιχίζουν πολὺ ἀκριβὰ πάντοτε.

Νικόλαος.—Ἦμπορῶ νὰ διασκεδάσω χωρὶς νὰ ἐξοδεύσω τίποτε. Π.χ. ἀναγινώσκων, ὁμιλῶν μετὰ τινος φίλου, ἢ περιπατῶν.

Ἀλέξανδρος.—Δύναται τις καὶ ἐνταῦθα νὰ ἀναγνώσῃ, νὰ συνομιλήσῃ μετὰ φίλου ἢ καὶ νὰ περιπατήσῃ χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀνάγκην νὰ ὑπάγῃ διὰ τοῦτο εἰς τὴν πρωτεύουσιν· ἄλλως τε, ἀσθενεῖ τις συχνότερον εἰς τὰς πόλεις παρὰ εἰς τὴν ἐξοχὴν.

Διδάσκαλος.—Πρέπει πάντοτε, φίλτατέ μοι Νικόλαε, νὰ συγκρίνῃς τὰ καλὰ μὲ τὰ κακὰ. Π.χ. ἐμπόρευμα τὸ ὁποῖον τιμᾶται εὐθὺνὰ διαρκεῖ συχνάκις καὶ ὀλιγώτερον. Πάντοτε ἀγοράζει τις ἀναλόγως τοῦ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὅπερ δαπανᾷ.

τὸ δεῖνα ἐπάγγελμα δύναται νὰ ᾔναι κοπιαστικόν, νὰ διατηρῇ ὅμως τὴν υγείαν, ἄλλη ἐργασία δύναται νὰ ᾔναι εὐχάριστος, ἀλλὰ βλαβερὰ εἰς τὴν υγείαν. Ὑπάρχουσιν ἐπάγματα, δι' ὧν κερδίζει τις πολλὰ, ἀλλ' ἀργεῖ τρεῖς καὶ τέσσαρας μῆνας· ὥστε εἶναι προτιμότερον νὰ κερδίῃ τις ὀλιγώτερα καὶ νὰ ἔχῃ διαρκῶς ἐργασίαν.

Νικόλαος.—Τότε λοιπὸν ἐπεθύμουν νὰ ᾔμην πλούσιος· ἰδοὺ ἐπάγγελμα ἄνευ ἐνοχλήσεως.

Διδάσκαλος.—Πλάνη, φίλε μου. Ὁ πλούσιος δὲν εἶναι πάντοτε ἐλεύθερος φροντίδων, πολλάκις κινδυνεύει νὰ χάσῃ τὴν περιουσίαν του, ὅπερ εἶναι μεγάλη μέριμνα, ἀφαιροῦσα πολλάκις τὴν ὁρεξίν καὶ τὸν ὕπνον. Ἡ διατήρησις πολλάκις τῆς περιουσίας εἶναι τόσον δύσκολος ὅσον καὶ ἡ ἀπόκτησις αὐτῆς. Ἐπειτα καταντᾷ τις εὐαίσθητος εἰς τὸ ἐλάχιστον πρᾶγμα, μάταιος, φιλόδοξος, ὑπερήφανος εἰς βαθμὸν, ἐν ἀδυνατοῦμεν νὰ ἐννοήσωμεν, τὰ πράγματα δὲ ἅπαντα ταῦτα ἐνοχλοῦν πολὺ περισσότερον τῶν στερησέων, ὡς ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ αἰσθανθῶμεν. Ὁ πλούσιος δὲν γνωρίζει τὰς τόσων συχνὰς ἡμῶν μικρὰς στερήσεις, ἀλλὰ καὶ τὸ περιττὸν ἐπιφέρει κακὰ· δὲν ἔχει τις πάντοτε ὁρεξίν διὰ τὰ πολυδάπανα φαγητὰ (καὶ ὅχι πάντοτε ὑγιᾶ) τὰ ὁποῖα παρατίθενται εἰς τὴν τράπεζάν του, καὶ ἐὰν τὰ φάγῃ ἄνευ ὁρέξεως, ἀσθενεῖ... Ἄν ἀποθνήσκῃ τις πολλάκις ἐλλείπει τροφῆς, ἀποθνήσκει καὶ ἐκ πολυφαγίας. Μ' ὅλα ταῦτα δὲν ἐννοῶ νὰ σᾶς εἰπῶ ὅτι εἶναι προτιμότερον νὰ ᾔναι τις πτωχὸς παρὰ πλούσιος, σᾶς λέγω μόνον ὅτι ἀρχὴ παντὸς πλούτου ὑπῆρξεν ἡ ἐργασία. Ἐὰν λοιπὸν θέλῃτε νὰ γείνητε πλούσιοι, ἐργάζεσθε. Μάθετε μόνον, ἐφ' ὅσον διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐργάζεσθε, ὅτι μόνον τὰ χρήματα δὲν ἀποτελοῦσιν τὴν εὐτυχίαν, ἀλλὰ συντελοῦσιν ἀπλῶς εἰς τὴν εὐτυχίαν, καὶ τοῦτο εἰς τὰς χεῖρας τοῦ φρονίμου, ὅταν δηλ. γείνῃ χρήσις ἐντιμὸς καὶ χρήσιμος αὐτῶν.

Α. ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ.

ΜΗΤΡΟΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ

Κατὰ τὸ γαλλικόν.

Κατὰ τὸ δειλινὸν ψυχρὸς τινος καὶ δριμυλῶδους ἡμέρας τοῦ Ἰανουαρίου μηνός, εἰς νέος ἔκρουσε τὴν θύραν οἰκίας τινος τῆς Βοστώνης καὶ ἐζήτησε νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὴν κυρίαν Φραγκλίνου. Εὗρε δὲ τὴν γραῖαν κυρίαν πλέκουσαν παρὰ τὴν ἐστίαν, ἐν τινι μικρᾷ αἰθούσῃ.

—Ἐμαθον ὅτι παρῆκατε κατὰλυμα εἰς ὁδοιπόρους, εἶπεν εἰσερχόμενος, καὶ ἦλθον νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μὲ φιλοξενήτετε ἀπόψε.

Ἡ κυρία Φραγκλίνου παρετήρησε τὸν νέον διὰ βλέμματος οὐχὶ τοσοῦτον εὐμενοῦς, καὶ τὸν ἐβεβαίωσεν ὅτι πολὺ κακῶς τὸν ἐπληροφόρησαν.

—Δὲν εἶμαι ξενοδόχος, κύριε· μόνον, ὅπως ὑποχρεώσω τινὰς τῶν βουλευτῶν μας, δέχομαι

αὐτοὺς εἰς τὴν οἰκίαν μου κατὰ τὸ διάστημα τῆς βουλευτικῆς συνόδου. Καὶ αὐτὴν τὴν ἐποχὴν μάλιστα καταλόουσιν ἐδῶ τέσσαρα μέλη τοῦ συμβουλίου καὶ ἐξ τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων. Ἐπειτα τὸ κάτω-κάτω ὅλαι αἱ κλίναι μου εἶναι κατελημμέναι, προσέθηκε.

Κ' ἐξηκολούθησε νὰ πλέκῃ μετὰ ζέσεως ἐκτάκτου.

Ὁ νέος περιέσφιγγε τότε τὸν ἐπενδύτην περὶ τὸ σῶμά του. Ἐτρεμεν ἐκ τοῦ ψύχους, ὁ δὲ καίρὸς ἔξω ἦν ἐλεεινός. Ἡ κυρία Φραγκλίνου εἶδεν ὅτι ἡ καλὴ συμπεριφορὰ ὑπερχεῖται αὐτὴν νὰ τὸν προσκαλέσῃ νὰ καθίσῃ καὶ νὰ θερμανθῇ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς. Ὅθεν τῷ ἔδειξε διὰ τοῦ δακτύλου ἐν κἀθίσματι· ἐκεῖνος δὲ χωρὶς νὰ περιμείνῃ πολλὰς παρακλήσεις ἐνεθρόνισθη ἐν αὐτῷ.

Ἄλλη συνομιλία μετὰξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ νέου δὲν ἐγένετο, διότι μετὰ μικρὸν ἦλθον οἱ βουλευταὶ οὗς ἐφιλοξένει. Ἐφερον τὸν καφὲν καὶ ὁ νέος ἔλαβε καὶ αὐτὸς ὡς οἱ ἄλλοι ἕνα κυαθίσκον. Μετὰ τὸν καφὲν προσήγαγον, κατὰ τὰ εἰθισμένα, καπνὸν καὶ καπνοσύριγγας. Ἄπαντες ἐκεῖνοι ἐσχημάτισαν φαίδρον κύκλον παρὰ τὴν ἐστίαν καὶ ἤρχισαν νὰ συνδιαλέγονται ζωηρῶς. Εἶπον πολλὰς ἀστειότητας, ὁ δὲ νεοελθὼν τοσοῦτο πνεῦμα καὶ τοσαύτην εὐφροδίαν ἀνέπτυξεν, ὥστε ἐπέβλεψε τὴν προσοχὴν καὶ τὴν συμπάθειαν πάντων... Οὕτω δ' ὁ καιρὸς διήλθεν εὐάρεστως, ἐσήμανε δ' ἡ ὀγδόη χωρὶς κἀνείς νὰ τὸ ἐννοήσῃ. Ἦτο ἡ ὥρα τοῦ δείπνου, ἡ δὲ κ. Φραγκλίνου ἦν πάντοτε ἀκριβὴς ὡς ὠρολόγιον. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς συνδιαλέξεως ἦτο ἐκτὸς τῆς αἰθούσης ἐνεκὰ οἰκιακῶν ἀσχολιῶν της, ὑπέθετε δὲ ὅτι ὁ ξένος εἶχε πλέον ἀναχωρήσει. Φαντάσθητε λοιπὸν τὴν ἐκπληξίν της, ὅταν εἶδεν αὐτὸν μετ' ἀπαθείας καὶ ἀναιδέως ἀπιστεύτου λαμβάνοντα θέσιν εἰς τὴν τράπεζαν πλησίον τῶν ξένων της!

Εὐθὺς μετὰ τὸ δείπνον ἡ κυρία Φραγκλίνου προσεκάλεσεν εἰς τὸν παρακείμενον θάλαμον γέροντά τινὰ εὐπατρίδην, ἐν συνεθείᾳ νὰ συμβουλευθῇ. Παρεπονήθη εἰς αὐτὸν διὰ τὴν διαγωγὴν τοῦ ὀχληροῦ ἐκείνου ξένου, τῷ διηγήθη τίνι τρόπῳ εἰσεχώρησεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἐπὶ τέλους τῷ ὁμολόγησεν ὅτι οἱ τρόποι του τῇ ἐφάνοντο πολὺ ὑποπτοί. Ὁ γέροντος εὐπατρίδης προσεπάθησε παντὶ σθένει νὰ τὴν καθησυχάσῃ, ἀφ' οὗ ὁ ξένος ἦν ἄνθρωπος εὐγενῆς καὶ ἀρίστης συμπεριφορᾶς, καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἔμνευε, διότι δὲν θὰ ἐπίστευεν ὅτι ἡ ὥρα ἦν τόσῳ προεχωρημένη.

—Καλὰ θὰ κάμετε, προσέθηκε, νὰ τὸν πάρητε κατὰ μέρος καὶ νὰ τῷ ἐπαναλάβητε ὅτι σᾶς εἶναι ἀδύνατον νὰ τον φιλοξενήσητε.

Ἡ κ. Φραγκλίνου ἔστειλεν ἀμέσως τὴν ὑπηρέτριάν της νὰ προσκαλέσῃ τὸν ξένον, καὶ τῷ ὑπέδειξε καὶ πάλιν ὅτι δὲν δύναται νὰ τον κατήσῃ εἰς τὴν οἰκίαν της. Τῷ παρετήρησεν ὅτι

ἡ ὥρα παρήλθε, καὶ τὸν ἔκαμε νὰ ἐννοήσῃ ὅτι πρέπει ἀλλαχού ν' ἀπευθυνθῇ.

— Θὰ λυπηθῶ τὰ μέγιστα, ἀπεκρίθη ὁ νέος, ἂν σὰς φανῶ ἔστω καὶ κατ' ἐλάχιστον ὀχληρός. Θὰ σὰς παρακαλέσω μόνον νὰ μοι ἐπιτρέψετε νὰ καπνίσω τὴν τελευταίαν καπνοσύριγγα μετὰ τῶν ξένων σας καὶ ἀναχωρῶ ἀμέσως.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν συναστροφὴν, καὶ ἤρχισε νὰ συνδιαλέγεται μετὰ πλείονος ἔτι εὐστροφίας πνεύματος.

Ἡ συνδιάλεξις μικρὸν κατὰ μικρὸν περιστράφη εἰς τὰ πολιτικά. Εὐπατρίδης τις ἔφερε τὸν λόγον εἰς τὸ ζήτημα, ὅπερ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν συνεζητήθη ἐν τῇ Βουλῇ· προέκειτο περὶ νομοσχεδίου, δι' οὗ ἐπεξετείνετο ἡ ἐξουσία τοῦ Ἀγγλοῦ ἀρμοστοῦ. Ὁ ξένος ἐπελήφθη πάραυτα τῆς ἐξετάσεως τοῦ θέματος, συνηγόρησεν ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τῶν ἀποικίων μετὰ λογικῆς δυνάμεως καὶ εὐγλωττίας ἀξιοσημειώτου, καὶ ἔφερεν ἀμερολήπτους κρίσεις περὶ πάντων τῶν ἐξοχωτέρων συγχερόνων ἀνδρῶν.

Τοσοῦτον ἐνδιαφέρουσα ἦν ἡ συνομιλία, ὥστε ἐσήμερον ἡ ἐνδεκάτη καὶ οὐδεὶς ἐκ τῆς συναστροφῆς προσέσχευεν. Ἡ ὑπομονὴ ὅμως τῆς κ. Φραγκλίνου ἐξηντήθη ἐκ τῆς τοσαύτης ἀδιακρίσιας. Εἰσηλθε τότε εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ ἀπηύθυνε πρὸς τὸν ξένον λόγους τραχυτάτους, ὅπως τὸν ἐξαναγκάσῃ ν' ἀναχωρήσῃ πάραυτα. Ἐκείνος ἐζήτησε δειλῶς συγγνώμην, ἔλαβε τὸν πῖλόν του καὶ τὸν εὐρὺν ἐπενδύτην του, ἐχαίρετησεν εὐγενῶς καὶ διηυθύνθη πρὸς τὴν παρὰ τὴν δδὸν πύλιν, φωτιζόμενος ὑπὸ τῆς ὑπηρετρίας καὶ ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῆς οἰκοδεσποίνης.

Ἐν ᾧ ἀμερίμῳς συνδιελέγοντο παρὰ τὴν ἐστίαν, ἔξω σφοδρὰ καταιγὶς εἶχε συσσωρεύσει εἰς τὰς οδοὺς στρώμα χιόνος, ἐνὸς γόνυτος πάχους. Μόλις ἡ ὑπηρετρία διήνοιξε μικρὸν τὴν θύραν καὶ ἄνεμος, πνεύσας μεθ' ὀρυγῆς, ἔσβασε τὸ φῶς καὶ ἐπλήρωσε χιόνος καὶ χαλάζης τὸ κατώφλιον τῆς θύρας. Ὁ ξένος προσεῖδε τότε ἱκετευτικῶς τὴν οἰκοδεσποινίαν καὶ τῇ εἶπεν:

— Ἀγαπητὴ μοι κυρία, οὐδένα ἐνταῦθα γνωρίζω ἂν μὲ αὐτὸν τὸν ἄθλιον καιρὸν μὲ διώξῃτε, θὰ χαθῶ ἀπὸ τὸ ψῦχος εἰς τοὺς δρόμους. Φαίνεται φιλεύσπλαγχνος· εἰς τοιαύτην νύκτα, οὐδὲ εἰς σκύλον θὰ ἤρνεσθε νὰ χορηγήσῃτε κατὰ φύγιον.

— Μὴ μοι κάμνῃτε λόγον περὶ εὐσπλαγχνίας, εἶπεν ἡ γραῖα κυρία καταληφθεῖσα ὑπ' ὀργῆς. Ὁ φιλεύσπλαγχνος εὐσπλαγχνίζεται πρῶτον τὸν ἑαυτὸν του. Ἐὰν αὐτὴν τὴν ὥραν ὁ καιρὸς σὰς τρομάξῃ, ποῖος σὰς εἶπε ν' ἀργήσῃτε τόσον; Ἐπειτα, κύριέ μου, οὔτε τὸ πρόσωπόν σας, οὔτε οἱ τρόποι σας μοῦ ἀρέσκουν, καὶ ἡ ἐπιμονή σας μὲ κάμνει νὰ φοβοῦμαι μήπως ἔχετε κακοὺς σκοπούς.

Ἡ ἀγχιὴ κυρία ὠμίλει τοσοῦτω μεγαλοφώ-

νως, ὥστε ἕνεκα τοῦ ἐγερόντος θορύβου προσέδραμον οἱ ἐν τῇ αἰθούσῃ, οἵτινες προσεπάθησαν νὰ πείσωσιν αὐτὴν ὅτι εἶχεν ἄδικον. Ὁ ξένος ἐφαίνετο αὐτοῖς εὐγενέστατος καὶ λίαν σπουδαῖος, ἀντὶ δὲ νὰ ἀποπεμφθῇ ἐξέφρασαν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ παραμείνῃ. Δὲν ἠδύναντο νὰ ἐξηγήσωσι τὰς δυσμενεῖς διαθέσεις τῆς οἰκοδεσποίνης πρὸς νέον εὐφρέστατον καὶ ἀξιογάπητον.

Ἐπὶ τέλους ἡ κ. Φραγκλίνου, ἐνδίδουσα εἰς τὰς ἐπιμόνους αὐτῶν παρακλήσεις, συγκατετέθη νὰ μείνῃ ὁ νέος εἰς τὴν οἰκίαν της. Ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδεμία κλίνη ἦν κενή, ἠναγκάσθη οὗτος νὰ κατακλιθῇ ἐπὶ ἑδρας τινὸς παρὰ τὴν ἐστίαν.

Καίτοι οἱ ἄλλοι ἐδείκνυνον μεγίστην ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν τιμιότητα τοῦ ξένου, ἡ κ. Φραγκλίνου ὅμως ἐθεώρησε φρόνιμον νὰ συναθροίσῃ ὅλα τὰ πολύτιμά της πράγματα καὶ τὰ ἀργυρᾶ σκεύη καὶ νὰ τὰ ἐναποθέσῃ εἰς τὸν κοιτῶνά της. Ἐκτὸς δὲ τούτου παρήγγειλεν εἰς τὸν μαῦρον, ὃν εἶχεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της, νὰ ζωσθῇ τὴν μεγάλην μάχαιραν τοῦ μαγειρείου, καὶ νὰ ἐξυπνήσῃ εἰς τὸν ἐλάχιστον θόρυβον ὃν ἤθελε κάμει ὁ τυχοδιώκτης (οὗτος ἐκάλει τὸν ἄγνωστον), λεηλατῶν τὴν οἰκίαν. Εἴτα ἡ ἀγαθὴ κυρία ὑπῆγε νὰ κοιμηθῇ, ἀφ' οὗ ὅμως πρότερον ἠνάγκασε τὴν ὑπηρετρίαν της ν' ἀγρυπνῇ πλησίον της καὶ πρὸς ἐπίμετρον τῆς ἀσφαλείας ἐπέρασεν ἐν περὶον εἰς τὸ κλεῖθρον τῆς θύρας.

Ὡς ἕκαστος ἐννοεῖ ἡ κ. Φραγκλίνου πολὺ ὀλίγον ἐκοιμήθη. Ἐξύπνησε δὲ πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου. Πάραυτα ἐκάλεσε τοὺς ὑπηρετάς της καὶ προσέχωρσε, φρουρουμένη ὑπ' αὐτῶν, εἰς τὴν αἴθουσαν, ἐν ᾗ ἐκοιμάτο ὁ τυχοδιώκτης. Μεγάλως δ' ἐξεπλάγη ἰδοῦσα αὐτὸν ἡρέμα κοιμώμενον ἐν τῇ ἑδρᾷ. Τότε ἤρξατο νὰ μετανοῇ διὰ τὰς ὑποψίας της, ἐξύπνισε τὸν νέον, τὸν ἐκαλημέρισε φιλικῶτα, καὶ ἀφ' οὗ τὸν ἠρώτησε πῶς διήλθε τὴν νύκτα, τὸν προσεκάλεσε νὰ συμπρογευματίσῃ.

— Καὶ ἔρχεσθε ἀπὸ κανὲν μακρὸν μέρος; ἠρώτησε τὸν συνδαιτυμόνα της.

Ὁ νέος, ὡσεὶ ἐνθαρρυνθεὶς ἐκ τοῦ εὐμενοῦς τόνου, δι' οὗ ἡ κ. Φραγκλίνου τῷ ὠμίλησε, προσέθηκεν εἰς τὴν σοκολάταν του καὶ ἕνα ἔτι μεγαλύτερον βῶλον σακχάρους καὶ ἔλαβεν ἐν τεμάχιον ἄρτου πεφρυγμένον.

— Κατοικῶ εἰς τὴν Φιλαδέλφειαν, κυρία.

Ἡ γραῖα κυρία ἐφάνη συγκινηθεῖσα πῶς ἐκ τῆς ἀπαντήσεως ταύτης.

— Εἰς τὴν Φιλαδέλφειαν! εἶπε, κατοικεῖτε εἰς τὴν Φιλαδέλφειαν! ἀλλὰ τότε θὰ γνωρίζετε ἴσως τὸν υἱόν μου Βενιαμείν;

— Ποῖον Βενιαμείν; ἠρώτησεν ἡ σούχος ὁ νέος.

— Ποῖον; τὸν Βενιαμείν Φραγκλίνον, τὸν Βενιαμείν μου! Ὡ! εἶναι τὸ καλλίτερον καὶ φιλοστοργότερον τέκνον τοῦ κόσμου.

— Ἡὼς! ὁ Βενιαμείν Φραγκλίνος ὁ τυπο-

γράφος εἶναι υἱός σας; Ἀλλ' εἶναι ὁ στενότερός μου φίλος καὶ κατοικοῦμεν μάλιστα εἰς τὸ αὐτὸ δωμάτιον.

— Ὡ Θεέ μου! καὶ νὰ ἀφήσω τὸν φίλον τοῦ ἀγαπητοῦ μου Βενιαμείν νὰ περάσῃ ὀλόκληρον νύκτα εἰς ἐν κἀθισμά, ἐν ᾧ ἐγὼ ἐκοιμώμην εἰς ὠραίαν κλίνην!

— Καὶ τί θὰ ἐλέγετε ἐὰν μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐφέρεσθε πρὸς τὸν ἴδιον τὸν υἱόν σας;

— Ἡ καρδία μητρὸς ποτὲ δὲν ἀπατάται, καὶ θ' ἀνεγνώριζα τὸν υἱόν μου.

— Μὴ ὀμιλῇτε μὲ τόσῃν βεβαιότητι, προσφιλῆς μου μήτηρ, ὁ υἱός σας εἶναι ἐνώπιον ὑμῶν.

— Ὁ Βενιαμείν μου! καὶ οὔτε κἀν νὰ τὸ ἐννοήσω!...

Ὁ Βενιαμείν Φραγκλίνος, καταλιπὼν τὴν γενέθλιον αὐτοῦ πόλιν ἔφηθος ἔτι καὶ ἐπιστρέφων εἰς αὐτὴν τέλειος πλέον ἀνὴρ, ἠθέλησε νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν ἀθῶαν ἐκείνην δοκιμασίαν τὴν μητέρα. Ἡ ἰδέα ἦν ἀνταξία τοῦ πρακτικοῦ φιλοσόφου, τοῦ δοξασθέντος τριχῶς, ὡς ἐπιστήμονος, ὡς μεγάλου πολίτου καὶ ἐξόχου ἠθικολόγου.

Ὅταν ἐγήρασεν, ἠρέσκατο ἀναμνησκόμενος τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο τῶν χρόνων, καθ' οὓς ἦτο μόνον ὁ τυπογράφος Βενιαμείν Φραγκλίνος. Διότι, ἔλεγεν, ἐν τῇ περιστάσει ἐκείνῃ ἔσχον τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἐλάσω τὰς συμπαθείας τῆς μητρός μου, μὴ ποιούμενος χρῆσιν τοῦ τίτλου μου ὡς υἱοῦ· τοῦτο δὲ οὐ μικρὸν ἐπηύξησε τὴν χαρὰν, ἣν ἀμφοτέροι ἡσθανόμεθα ἐπαναβλέποντες ἀλλήλους.

**Π.

ΠΟΘΕΝ ΠΡΕΑΤΟ Η ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ ΕΟΡΤΗ

Ἡ προσφιλεστάτη ὅλων τῶν χριστιανικῶν εορτῶν, ἡ τῆς γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος, ἥτις τόσον βαθέως ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ ἐν τῷ χαρακτήρι, ἐν τῇ συνειδήσει καὶ ἐν τῷ αἰσθηματι τοῦ λαοῦ ἐρρίζωται, αὕτη ἡ ἐξοχος καὶ πάγκοινος εορτή, τὴν τε πτωχοτάτην καλύθη ὡς καὶ τὸ μεγαλοπρεπέστατον μέγαρον διὰ χαρᾶς καὶ εὐθυμίας καθωρεῖται, ὅσον μακρὰν τὸ τοῦ Σταυροῦ σημεῖον ἐκλάμπει· ἡ τῆς ἀρχῆς καὶ προόδου αὐτῆς ἱστορία εἶναι διδασκαλιώτατη, διότι παρέχει ἀξιοπεριεργὸν ὅσον πιστὴν εἰκόνα τῆς ἐν τῇ ἱστορίᾳ καὶ ἐν τῷ βίῳ μεταξὺ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας καὶ τοῦ ἐθνικοῦ πανθεισμοῦ διαπραχθείσης συνδιαλλαγῆς, ἥτις τὸν σημερινὸν χριστιανισμόν ἀποτελεῖ.

Ἡ ἰδέα τοῦ τιμᾶν τινα διὰ τῆς εορτῆς τῆς γενεθλίου αὐτοῦ ἡμέρας εἶναι ὅλως ἐθνικὴ αὕτη εἰς τοὺς Ἰουδαίους ἦν πάντῃ ξένη. Οἱ Αἰγύπτιοι ἐξ ἐναντίας, συμφώνως ταῖς περὶ τοῦ κόσμου πανθεϊστικαῖς αὐτῶν θεωρίαις, ἐώρταζον λαμπρὰ Θεῶν γενέθλια. Παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἡ τῶν γε-

νεθλίων εορτὴ εἰσηλύθη πρῶτον ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου, ὅστις ἐθέσπισε νὰ πανηγυρίζωσι τὴν ἡμέραν τῆς αὐτοῦ γεννήσεως ὡς ἐθνικὴν εορτήν. Κατὰ τούτου τοῦ μοναρχικοῦ σφετερισμοῦ ἀντέταξε τὸ δημοκρατικὸν τοῦ λαοῦ τῶν Ἑλλήνων αἰσθηματὶ τὴν τῶν γενεθλίων τῶν μεγάλων αὐτῶν φιλοσόφων καὶ ποιητῶν. Ἐν Ἡερσίᾳ, ὅθεν ὁ Ἀλέξανδρος μετέφερε τὸ ἔθιμον τοῦτο, ἡ γενέθλιος τοῦ μονάρχου ἡμέρα ἦν ἡ υπερτάτη ὅλων τῶν εορτῶν, καὶ μετὰ τῆς ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν Ῥώμῃ ἀναπτύξεως τῆς μοναρχίας ἀπέκτησε καὶ ἐνταῦθα τὴν ἴσην σημασίαν. Ὅθεν τόσον ἐν Ἑλλάδι ὅσον καὶ ἐν Ῥώμῃ μετεφύτευθη τὸ τῶν γενεθλίων ἔθιμον εἰς ὅλας τοῦ λαοῦ τὰς κλάσεις· καὶ ἐκάστῳ Ῥωμαίῳ ἡ γενέθλιος αὐτοῦ ἡμέρα ἐθεωρεῖτο ὡς ἡ εορτασιμωτάτη τοῦ ἔτους.

Οἱ πρῶτοι Χριστιανοί, οἵτινες ἔζων ἐν μέσῳ ταύτης τῆς τῶν γενεθλίων τῶν ἀνθρώπων ἡμέρας τοσοῦτον τιμῆς κοινωνίας, καὶ συνεμερίζοντο μετ' αὐτῆς κατὰ μέγα μέρος τὴν τοιαύτην ἰδέαν, δὲν ἠδύναντο ν' ἀποστῶσι τῆς εορτῆς τῆς ἐαυτῶν γενεθλίου ἡμέρας καὶ τῆς τῶν ὑπ' αὐτῶν τιμωμένων προσώπων, εἰ καὶ οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ τῆς Ἐκκλησίας πατέρες τὴν ἐπιθανάτιον ἡμέραν μόνον μνήμης ἀξίαν ἐλογίσαντο. Διόπερ ἡ τῶν μαρτύρων καὶ ἁγίων μνήμη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας οὐδέποτε κατὰ τὴν γενέθλιον ἡμέραν ἐορτάζεται, ἀλλὰ κατὰ τὴν τοῦ θανάτου.

Τούτου ἕνεκα οἱ πρῶτοι Χριστιανοὶ ἐώρταζον μὲν τὸν θάνατον καὶ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ, οὐδεμίαν ὅμως ἀκόμη τῆς ἡμέρας τῆς γεννήσεως αὐτοῦ εορτὴν εἶχον· ἀλλ' ἔπρεπε μία τοιαύτη νὰ ἰδρυθῇ, ἐπειδὴ οἱ ἐκ τοῦ ἐθνισμοῦ ἐπιστραφέντες Χριστιανοὶ ἐδόξαζον, ὅτι τὸν ἰδρυτὴν τῆς αὐτῶν πίστεως δὲν ἠδύναντο νὰ τιμῇσιν κἀλλιον ἢ διὰ τῆς εορτασίμου ἐλαμπρόνσεως τῆς γενεθλίου αὐτοῦ ἡμέρας.

Αὕτη ἡ ἡμέρα ὅμως ἦν ἄγνωστος· ἐγίνωσκον μόνον τὴν ἡμέραν ἐν ᾗ ὁ Χριστὸς ἀπέθανεν. Ὅπως λοιπὸν αὐτὴν ὀρίσων, ἐπαλάβοντο τῆς Ἰουδαϊκῆς ἀλληγορίας, ἥτις ἀπαντᾷ τοὺς Θεῖαν τινὰ ἐντολὴν ἐκπληρῶσαντας ἀνδρας, ἰδίως δὲ τὸν Ἀδὰμ καὶ τὸν Μωϋσῆν, ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἐν ᾗ ἐγεννήθησαν, ὠνήσκοντας παριστᾶ. Ὁ Χριστὸς ἀπέθανε τὴν ἕκτην ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος, καὶ τὴν γεννήσιν αὐτοῦ ὅθεν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἀπεδέχθησαν· καὶ τοσοῦτω μάλλον ὅσω καὶ ὁ Ἀδὰμ κατὰ τὴν Γραφὴν τὴν ἕκτην ἡμέραν ἐπλάσθη, καὶ οὕτω, κατὰ τὴν τότε Ἰουδαϊκὴν ἀλληγορίαν, τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ ἀπέθανε. Καθότι ὁ μυστικὸς σύνδεσμος μεταξὺ τοῦ Ἀδὰμ, τοῦ κομιστοῦ τῆς κληρονομικῆς ἁμαρτίας, καὶ τοῦ Ἰησοῦ, τοῦ ἐξοντωτοῦ αὐτῆς, εἶναι ἐν τῇ χριστιανικῇ θρησκείᾳ τόσον ἀρχαῖος, ὅσον σχεδὸν καὶ αὕτη, καὶ τοσοῦτο προθυμώτερον ἀπεδέξαντο πᾶν ὅ,τι ἡ εὐσεβὴς αὕτη δοξασία ὑπεστήριξεν.

Ἐκ τούτου τοῦ συμβολικοῦ μεταξὺ Ἀδὰμ καὶ Χριστοῦ συνδέσμου πηγάζουσιν ἐν τῇ χριστιανικῇ θρησκείᾳ καὶ αἱ περὶ τοῦ δόγματος τῆς «παρθενικῆς γεννήσεως» τοῦ Χριστοῦ εὐαγγελικαὶ καὶ διδασκαλικαὶ διότι καὶ ὁ Ἀδὰμ ἐκ τῆς «παρθενικῆς γῆς» διὰ τοῦ λόγου τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ ἐπλάσθη. Ἀναγινώσκεις τις π. χ. παρὰ τῷ Ἰωσήφῳ Φιλαβίῳ περὶ τῆς τοῦ Ἀδὰμ πλάσεως ἐκ τῆς παρθενικῆς γῆς, τὴν ὁποίαν οὐδεμία ἀκόμη βροχὴ ὕγρανεν, οὐδὲν αἶμα ἐμόλυνεν, οὐδὲν ἄροτρον ἀνεσκάλευσεν. Ἡ παρθενικὴ τῆς Δαμασκοῦ γῆ, ἡ ὁποία κατὰ τὴν τῶν χριστιανῶν προσκυνητῶν δοξασίαν ἐχρησίμευσεν εἰς τὴν πλάσιν τοῦ πρώτου ἀνθρώπου, ἐχρησίμευσεν ἀκόμη τὸν παρελθόντα αἰῶνα εἰς ἀλχημικοὺς σκοποὺς ὡς ἰδιαζόντως πλεονεκτοῦσα δύναμις. Ἦδὴ ὁ ἅγιος Εἰρηναῖος (ἐν τῷ Β' αἰῶνι μ. Χ.) ἐρμήνευσε σαφῶς τὴν μεταξὺ τῶν παραδόσεων περὶ τῆς πλάσεως τοῦ Ἀδὰμ καὶ τῶν εὐαγγελικῶν διδασκαλιῶν περὶ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ συνάφειαν. Αὐτὸς λέγει: «Ὡς περὶ ὁ πρῶτόπλαστος Ἀδὰμ ἐξ ἀσκευάστου καὶ παρθενικοῦ ἔτι χοῆς χειρὶ, τοῦτέστι τῷ Θεῷ λόγῳ, ἐπέπλαστο, ὡς ἄρα Χριστὸς, Ἀδὰμ ὁ δευτέρος, ἐκ Μαρίας, παρθένου οὕτως, ἐγένετο.»

Αὕτη ἡ ἀλληγορικὸ-συμβολικὴ παραδοχὴ ἤγαγεν ἔτι περαιτέρω. Ὁ Ἀδὰμ ἐπλάσθη τὴν ἑκτὴν ἡμέραν τῆς κοσμογονίας· εἰς ποίαν ὁμῶς ἡμέραν τοῦ ἔτους ἐπλάσθη ὁ κόσμος; Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἀποκρίνεται τὸ Ταλμουδ, ὅπερ λέγει, ὅτι ὁ Θεὸς ἐπλάσσε τὸν κόσμον τὴν πρώτην Ἰανουαρίου. Κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον δηλονότι ἴσχυεν ἡδὴ καὶ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀποκλειστικῶς τὸ βωμαϊκὸν ἡμερολόγιον, καὶ ἡ ἑορτὴ αὐτοῦ, ἀρχομένου τὴν πρώτην Ἰανουαρίου καὶ τὸ Ταλμουδ, πειρώμενον ν' ἀποδείξῃ ἐθνικὴν τὴν ξένην ἀλλ' ἀνεκρίβωτον πλέον ταύτην ἑορτὴν, ἀνατρέχει μέχρι τοῦ Ἀδὰμ. Ὡς περὶ δὲ ἡμερῶν τὴν ἑκτὴν Ἰανουαρίου ἐγεννήθη, παρεδέχθησαν αὐτὸς ἀλληγορικῇ συνεπειᾷ ταύτην τὴν ἡμέραν ὡς γενέθλιον τοῦ Ἰησοῦ, καὶ τὴν ἑορτὴν αὐτῆς ὠνόμασαν «Ἐπιφάνειαν», ἥτοι ἐμφάνισιν τοῦ Ἰησοῦ. Αὕτη ἡ ἑκφρασις ἦν ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ἀρχαίοις πάντοτε ἐπὶ Θεῶν, ὡς περιγραφὴ τῆς λέξεως «γέννησις», καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἐώρταζον ἀκριβῶς τὴν 6 Ἰανουαρίου τὴν ἑορτὴν τῆς «ἐπιφανείας» τοῦ Ὀσίριδος.»

Αὕτη ἡ ἑορτὴ τῆς τοῦ «Χριστοῦ ἐπιφανείας», ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων τῶν πρώτων χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν, ἐορτάζεται ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καθολικῶν καὶ ὑπὸ τῶν διαμαρτυρομένων ὑπὸ τὸ ἀρχικὸν αὐτῆς πάντοτε ὄνομα, ὑπὸ τῶν καθολικῶν δὲ ὡς ἑορτὴ «τῶν Ἀγίων τριῶν Βασιλέων.»

Ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἐν τῷ ἑλληνοχριστιανικῷ κόσμῳ, ἡ 6 Ἰανουαρίου διετήρησε τὸ κύριον αὐτῆς ὡς ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων ἐπὶ μακρότε-

ρον· ἐν τῇ Δύσει ὁμῶς, παρὰ τοῖς Λατίνοις χριστιανοῖς δὲν ἠδύνατο νὰ διατηρηθῇ, καὶ ὑπὸ τῆς 25 Δεκεμβρίου παρηγωνίσθη. Ἐν Ῥώμῃ ἔπρεπεν ὁ χριστιανισμὸς μετὰ τῶν ἐξωτερικῶν αὐτοῦ ἐθιμοταξιῶν, ἐν γένει μετὰ τῶν αὐτοῦ ἑορτῶν, νὰ συμμορφώθῃ πρὸς τὴν ἐπικρατοῦσαν θρησκείαν, διὰ νὰ ἐκταθῇ ταχύτερα καὶ ἀσφαλέστερα. Ἐν Ῥώμῃ ὁμῶς ἐώρταζον τὴν 24 καὶ ἰδίᾳ τὴν 25 Δεκεμβρίου, τὴν ἑορτὴν natalis solis invicti, τὴν γενέθλιον ἑορτὴν τοῦ νικῶντος Ἡλίου (σχετικῶς τοῦ χειμερινοῦ ἡλιοστασίου, μεθ' οὗ ἡ ἡμέρα, ἡ κυριαρχία δηλαδὴ τοῦ ἡλίου, ἠϋξανε πάντοτε), ἥτοι τὴν γενέθλιον ἑορτὴν τοῦ ἐκ νέου πάλιν πρὸς τὴν γῆν στρεφομένου ἡλίου.

Καὶ οἱ ἀρχαῖοι Πέρσαι ἐώρταζον κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας τὴν τοῦ Ἡλίου ἑορτὴν ἢ τοῦ Μύθρα. Ὁ χριστιανισμὸς λοιπὸν μετέβαλε ταύτην τὴν γενέθλιον τοῦ Ἡλίου ἡμέραν εἰς ἐκείνην τοῦ Χριστοῦ, ὅπως καὶ τὸ Σάββατον μετέθηκεν εἰς τὴν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων σεβομένην ἡμέραν τῆς μνήμης τοῦ Ἡλίου, τὴν ἡλιακὴν (Κυριακὴν).

Οἱ νεοφώτιστοι Χριστιανοὶ ὡς σύμβολον, ὡς προσωποποίησιν τοῦ Ἡλίου τὸν Ἰησοῦν ὑπέλαβον. Καὶ πόσον βαθέως ἡ τοῦ Ἡλίου λατρεία καὶ ἰδίᾳ ἡ μετὰ τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων σχέσις αὐτῆς ἐν τῇ τοῦ λαοῦ πίστει ἐρρίχθη, ἀποδείξει, ὅτι ὁ Πάππας Λέων ὁ μέγας (ἀπέθανε 464) ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Χριστουγέννων κηρύγματι αὐτοῦ ἠναγκάσθη νὰ εἴπῃ «Θαυμάσιμον τὸ πιστεῦειν, ὡς ἡ τῆς χριστιανικῆς ἑορτῆς ἡμέρα οὐχ οὕτω γε εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ, ὅσω περ εἰς τὴν τοῦ νέου Ἡλίου γέννησιν τὴν ἀρχὴν ἀναφέρει.»

Ἀλλ' ὁ ἅγιος Ἀμβρόσιος κρίνει περὶ τούτου ἐξάπαντος παρότερον, λέγων· «Ὁρθῶς δὲ που οἱ ἄνθρωποι τὴν ἁγίαν ταύτην τῆς τοῦ Κυρίου γεννήσεως ἡμέραν «νέον ἡλίου» ὀνομάζουσι, καὶ οὕτω τῷ ἑαυτῶν ἔθει ἐπαληθεύουσιν, ὡς ἄρα Ἰουδαῖοί τε καὶ ἐθνικοὶ ἐπὶ τῷ γε ὁμόφωνοι.»

Αὕτη ἡ τῆς γενέθλιου ἑορτῆς τοῦ Σωτῆρος μετέθεσις κατὰ τὴν 24 καὶ 25 Δεκεμβρίου ἐπέδωκεν ἔτι μᾶλλον, καθ' ὅσον διὰ ταύτης ἠδύνατο νὰ υἱοθετηθῇ ἀκόμη ἄλλη σπουδαία διὰ τὴν χριστιανικὴν λατρείαν Ῥωμαϊκὴ ἑορτὴ. Τὴν 25 Μαρτίου ἐώρταζε δηλονότι ὁ Ῥωμαϊκὸς λαὸς λαμπράν τινα καὶ φαειρὰν ἑορτὴν πρὸς τιμὴν «τῆς Μητρὸς τῶν Θεῶν», ἥτις κατὰ τὸν φῶτιον «τὴν ἡμετέραν ἐξ Ἀδου ἀπολύτρωσιν» δηλοῖ. Ἀλλ' ἐκ τῆς 25 Δεκεμβρίου ὁπισθοδρομικῶς μέχρι τῆς 25 Μαρτίου εἶναι ἀκριβῶς ἐννέα μῆνες· ποία ὅθεν ἄλλη ἡμέρα παρὰ ἡ τελευταία αὕτη ἠδύνατο φυσικώτερον ν' ἀναδειχθῇ ἡμέρα τῆς Εὐαγγελίσεως αὐτοῦ; Εἰς τὴν θέσιν «τῆς Μητρὸς τῶν Θεῶν» ἀντισταθῆναι «ἡ Μητὴρ τοῦ Θεοῦ», καὶ ἡ ἐθνικὴ ἑορτὴ ἔλαβε τὸ χρι-

στιανικὸν ὄνομα «Εὐαγγελισμὸς τῆς Μαρίας.»

Ὁ ἅγιος Χρυσόστομος, ὅστις (περὶ τὰ τέλη τοῦ Δ' αἰῶνος) τὴν ἑορτὴν τῆς 25 Δεκεμβρίου ἀντὶ τῆς 6 Ἰανουαρίου κυρίως προήγαγεν, ἀποδεικνύει τὸ ὁρθὸν τῆς τοιαύτης παραδοχῆς ἀκόμη διὰ τούτου, ὅτι, ὅτε ἡ Ἐλισάβετ συνέλαβεν, ὁ σύζυγος αὐτῆς, ὁ ἱερεὺς Ζαχαρίας (κατὰ Λουκᾶν α', 9-10) μόνος ἐν τῷ ναῷ ἐθυμία, ἐνῷ ὁ λαὸς ἐξώθεν ἴστατο. Τοῦτο ὁμῶς ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἐξιλασμοῦ. Τὸν ἑκτον μῆνα μετὰ τοῦτο ἐστάλη (Λουκᾶ α', 26) ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ πρὸς τὴν Μαρίαν. Ἡ ἡμέρα τοῦ ἐξιλασμοῦ συμπίπτει κατὰ Σεπτέμβριον· ἐξ μῆνας μετὰ τοῦτον εἶναι ὁ Μάρτιος, ὅτε τελεῖται ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Μαρίας.

Ἡ 25 Δεκεμβρίου ἀπετέλεσεν οὕτω τὸν σύνδεσμον μετ' ἀρχαίας ἐθνικῆς τῇ φύσει ἑορτῆς, καὶ ἡ ἑορτὴ τῆς 24 Δεκεμβρίου τὸν πρώτιστον σύνδεσμον, καὶ ἐν παρόδῳ εἰρήσθω, τὸν σύνδεσμον μετὰ Ἰουδαϊκῆς ἐθνικῆς ἑορτῆς, ἥτις κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας τῆς χριστιανικῆς χρονολογίας δημοτελῶς ἐωρτάζετο, τῆς ἐπὶ τῇ μνήμῃ τουτέστιν ἑορτῆς τῆς Θεμελιώσεως τοῦ δευτέρου Ναοῦ, τελουμένης τῇ 24 τοῦ ἐννάτου μηνὸς τῆς Ἰουδαϊκῆς χρονολογίας, ὅπερ μετὰ τῆς 24 Δεκεμβρίου σχεδὸν συμπίπτει. Ὁ χριστιανισμὸς λοιπὸν ἔθηκεν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ὕλικου τὸν πνευματικὸν καὶ συμβολικὸν «Ναὸν τοῦ Κυρίου» — τὸν Χριστόν.

Οὕτως ἤρξατο ἡ τῶν Χριστουγέννων ἑορτὴ, ἀπὸ τῆς υἱοθεσίας ἐθνικῆς μὲν τὴν φύσιν καὶ τὴν ἀπήχησιν, Ἰουδαϊκῆς δὲ τὴν καταγωγὴν ἑορτῆς. Ἡ παραδοχὴ τῆς πρώτης ἠνέψε τῇ νέᾳ θρησκείᾳ τὴν ὁδὸν εἰς ὅλα τὰ ἔθνη, διότι ὅλα ἐώρταζον ὑπὸ διαφόρους ἐθιμοταξίας τὴν ἑορτὴν τοῦ αὐξήσαντος, ἀνανεουμένου ἡλίου, φθίνοντος Δεκεμβρίου.

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΕΝ ἈΓΓΛΙΑ

(Ἑρμηνεία.)

Αἱ παρασκευαὶ τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων (Christmas) ἄρχονται ἀπὸ πέραςτος ἕως πέραςτος τῆς Ἀγγλίας ἐνωρίτατα, καὶ ἐνεργοῦνται μετὰ πυρετώδους ἀληθῶς δραστηριότητος. Ἀπὸ ἐβδομάδων ἡδὴ καθίσταται ἡ ἑορτὴ αὕτη καὶ ὁ προσήκων αὐτῆς πανηγυρισμὸς σκοπὸς πάσης ἀσχολίας, πάσης ὁμιλίας ἀντικείμενον, καὶ πρόξενος ἀγωνιῶν καὶ ἐργασίας συντόνου. Οἰκοδόμοι, ἀρτοποιοὶ, πλακουντοποιοὶ, σακχαροπλάσται, βιβλιοπῶλαι καὶ πολλοὶ ἄλλοι ὁμιλοὶ παρὰ γῶν ἀμιλλῶνται τίς τοῦ ἄλλου κάλλιον νὰ κοσμήσῃ, ἡ μὲν τὸν οἶκον αὐτῆς, ὁ δὲ τὸ κατὰ στήμμά του ἐπὶ τῇ ἐγγιζούσῃ μεγάλῃ ἡμέρᾳ, τῇ καθ' αὐτὸ ἐθνικῇ ἑορτῇ τῶν Ἀγγλῶν.

Ἡ ἐργασία ἰδίως τῆς οἰκοδομοποιίας εἶναι ἀξία πάσης παρατηρήσεως, καὶ ἡ δραστηριότης αὐτῆς ἀνωτέρα περιγραφῆς. Ἀπὸ βαθέος ὕψους ἄρχε-

ται τοῦ ἔργου, καὶ μόλις ἐπελθούσης τῆς νυκτὸς ἀναπαύεται, ὅπως ἀρχίσῃ πάλιν τὴν ἐπαύριον πρωΐαν. Ὡς ἐν πάσῃ οἰκογενειακῇ ἑορτῇ, οὕτω καὶ κατὰ τὰ Χριστούγεννα, ἡ ἀγγλὶς οἰκοδόμοινα εἶναι ὁ πρόεδρος αὐτῆς καὶ ὁ τελετάρχης, ὁ παρασκευαστὴς καὶ ὁ διατάκτης τῶν πάντων. Αὕτη θὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἀγορὰν, συμπαράλαμβάνουσα δύο τρεῖς τῶν υἱῶν τῆς, φέροντας καλάθους καὶ σπυρίδας, καὶ σκιρτώντας ἐκ τῆς χαρᾶς, ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι θὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν οἰκίαν φορτωμένοι. Αὕτη θὰ μεταλλάξῃ ἀλληλοδιαδόχως τὸ ἐργαστήριον τοῦ κρεωπώλου, τοῦ ὀψοπώλου τὴν ἐκθεσιν, τὸ φορτηγὸν ἀμάξιον τοῦ ὀπωροπώλου, καὶ θὰ κενώσῃ μέχρι πυθμένου τοῦ βαλάντιόν τῆς, ἵνα πληρώσῃ μέχρι στεφάνης τοὺς καλάθους τῶν πηδῶντων κατόπιν αὐτῆς υἱῶν τῆς. Τοσοῦτον δὲ μεγαλοδῶρος θὰ κενωθῇ τὰς παραμονὰς τῶν Χριστουγέννων τῆς οἰκοδομοποιίας τὸ βαλάντιον, ὥστε καθ' ὅλον πολλὰκις τὸν Ἰανουάριον περικλύπεται σπουδαίως ἡ καθημερινὴ δαπάνη, ὅπως πληρωθῇ ἡ σπατάλη τῆς ἑορτῆς.

Μετὰ τὴν προμήθειαν τῶν χρησίμων, ἄρχεται ἡ ἐν τῷ οἴκῳ χρήσις αὐτῶν καὶ διάταξις, ὁ καθαρισμὸς, ἡ εὐτρέπεια καὶ διακόσμησις τῆς οἰκίας· τὰ δάπεδα θὰ πλυθῶσι διὰ ποταμῶν ὕδατος, αἱ κλῖμακες θὰ τριφθῶσι, θὰ τιναχθῶσιν οἱ τάπητες, θὰ σπιδωθῶσι τῶν παραθύρων τὰ ὑαλῖα καὶ τῶν θυρῶν τὰ κλειθρὰ, καὶ μεθ' ὅλην αὐτὴν τὴν φοβεράν προπαρασκευαστικὴν ἐργασίαν ἄρχεται ἡ ἐορτάσιμος τοῦ οἴκου στολή. Πανταχοῦ τότε τῆς αἰθούσης, ἐπὶ τῆς ἐστίης, εἰς τῶν θυρῶν τὰ ἀνώφλια, ἐπὶ τῶν παραθύρων καὶ τῶν παραπετασμάτων, καὶ ὅπου τοῦ τοίχου ὑπάρχει ὁπῆτις ἢ καρφίον ἢ εἰκὼν ἀνηρητημένη, θὰ τεθῶσι κλάδοι δαφνοκεράσου, ἱξοῦ καὶ πρίνου, καὶ ἀναμέσον τῶν δροσερῶν αὐτῶν κλωνίων θὰ ταχθῶσιν ἐν ἀτάκτῳ συμμετρία χαρτίων τεμάχια πολυχρόα, ἰδιοτρόπως κεκομμένα, καὶ ταῖναι μακροὶ ἐπαργυροὶ, φέρουσαι τὴν παροιμιακὴν ἐπιγραφὴν: A merry Christmas to you! (Καλὰ Χριστούγεννα!) Εἴτα δὲ, προσδρεύουσα πλέον παντὸς ἐκείνου τοῦ ἐορτασίου κόσμου, τοποθετεῖται κατὰ κόσμον, πολυχρῶς καὶ ἀπαστράπτουσα ἡ ἐλάτνη—τὸ δένδρον τῶν Χριστουγέννων—ἐπὶ τῆς μεσαίας τραπέζης, καὶ ἀπὸ τῶν κλάδων αὐτῆς ἐξαρτῶνται αἱ λευκαὶ καὶ κόκκιναι καὶ κυανὰ σημαῖαι, τὰ ἐπίχρυσα κάρνα, αἱ μακροὶ καὶ κυματίζοντα ταῖναι, τὰ πολυποίκιλα παλῖνια τῶν παιδίων, αἱ ἀνθοδέσμαι καὶ οἱ πλαγγῶνες, καὶ ὑπ' αὐτὴν τέλος τίθεται σοβαρὸς ὁ πατὴρ τῶν Χριστουγέννων (father Christmas), σακχαρόπηκτος καὶ προσμεδιῶν εἰς τὸ φαειρὸν σμῆνος τῶν κυκλούντων αὐτὸν παιδίων. Ἐκεῖ δὲ τότε, περὶ τὴν ἐορτάσιμον ἐκείνην τράπεζαν, καὶ ὑπὸ τοὺς κρεμασμένους ἀπὸ τῆς δροφῆς κλάδους ἱξοῦ, τε-

λείται τὸ ἀρχαῖον καὶ πλήρες ἀφελείας ἀγγλικὸν ἔθιμον: to kiss under the mistletoe (φίλημα ὑπὸ τὸν ἱξόν), δι' οὗ παρέχεται εἰς τοὺς νέους ἡ ἐλευθερία νὰ ἀσπάζονται ὅσας κορασίδας ἤθελον εὖρει ἱσταμένας ὑπὸ τοὺς ἄνωθεν κρεμαμένους ἐκείνους κλάδους. Φαντάζεται τις εὐκόλως τὰς ἐνέδρας καὶ τὴν κατασκοπεῖαν τῶν νέων, καὶ τὰς κραυγὰς, τὴν δρομαίαν φυγὴν, καὶ... τὰ ἐρυθρήματα τέλος τῶν ἀπροσέκτων νεανίδων.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως τούτῳ παρασκευάζεται ἐν τῷ μαγειρείῳ ὁ περίφημος ἀγγλικὸς πλακοὺς pudding. Ἡ νεαρά καὶ ξανθὴ οἰκοδόποινα, πορφυρὰς ἔχουσα τὰς παρειάς, πλήρη ἀλφίτων τὴν κόμην καὶ ὑπὸ ζύμης κεκαλυμμένης τὰς χεῖρας, κόπτει εἰς μικρὰ τεμάχια τὸ ἀπαραίτητον εἰς κατασκευὴν τοῦ πλακοῦντος ῥόδιον λίπος, μαλάσσει καὶ σφίγγει διὰ τῶν μικρῶν τῆς δακτύλων τὴν λευκὴν ζύμην, φυλακίζει καὶ δένει αὐτὴν ἐντὸς τοῦ χειρομάκτρου, καὶ τὴν βυθίζει τέλος ἐντὸς τῆς μεγάλης χύτρας τοῦ μαγειρείου, ἵνα βράσῃ ἐκεῖ διὰ σιγανοῦ πυρός.

Τέλος πάντων ὁ πλακοὺς ἐψήθη, καὶ ἡ μεγάλη ἡμέρα ἐφθασε.

Πᾶσα ἀγγλικὴ οἰκογένεια, πλουσία ἢ πτωχὴ, θὰ συνάγῃ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὰ μέλη αὐτῆς περὶ ἄφθονον τραπέζης. Καὶ αὐτὰ τὰ πτωχοτροφεία (workhouses) ἐορτάζουσι τὰ Χριστουγεννιά των. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄγγλος ἐργάτης εἶνε ἥκιστα οἰκονόμος καὶ προμηθῆς, οἱ ἔμποροι συνέστησαν τὸν Σύλλογον τῶν Χριστουγέννων (Christmas Club), δι' οὗ καὶ αὐτοὶ οἱ σπαταλώτατοι τῶν ἐργατῶν δύνανται νὰ τελέσωσι φαιδρῶς τὴν ἐθνικὴν ἐορτὴν, πληρώνοντες ἀπὸ τῆς πρώτης δεκεμβρίου ἀνὰ πᾶσαν ἐβδομάδα ἡμισυ σελλίνιον (ἢ 1 ἢ 2, ἀναλόγως τῆς διαθέσεως καὶ τῶν πόρων των) εἰς τὴν ὀψοπώλην, τὸν κρεωπώλην καὶ τὸν ὀρνιθοπώλην. Ὁ ἔμπορος συνάγει τοὺς ἐράνους, καὶ τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων ἀποδίδει αὐτοὺς εἰς σταφίδας, σάκχαριν, χήνας, πλακοῦντας κ.τ.λ. Οὕτω δὲ καὶ αὐτοὶ οἱ πτωχότατοι, οἱ ἄστεγοι καὶ οἱ σπάταλοι κοινωνοῦσι τὴν ἡμέραν ἐκείνην τῆς γενικῆς γαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως, ἐκτὸς ἐὰν—ὅπερ συμβαίνει πολλάκις—πτωχεύσῃ ἐν τῷ μεταξὺ ὁ ἔμπορος, καὶ οἱ ἔρανοι τῶν καταβαλόντων μεταβῶσιν εἰς τῶν δανειστῶν τῆς πτωχεύσεως τὰ βαλάντια.

Ἡ ἐπαύριον τῶν Χριστουγέννων εἶνε ἡ ἡμέρα τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν δώρων ἐν Ἀγγλίᾳ, ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὴν παρ' ἡμῶν πρωτοχρονιά. Ἐπειδὴ δὲ τὰ δῶρα ταῦτα περικλείονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐντὸς κυτίδων (boxes), καλεῖται ἐκ τούτου καὶ ἡ ἡμέρα αὕτη boxing day. Ὡς παρ' ἡμῶν ἡ πρώτη τοῦ ἔτους, οὕτως ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ boxing day εἶνε συγχρόνως ἡ προσφιλέστατη καὶ ἀπὸ μακροῦ προσδοκωμένη ἡμέρα τῶν διανομέων, τῶν ὁδοκαθαριστῶν, τοῦ γαλακτο-

πώλου, τοῦ γραμματοκομιστοῦ, καὶ πάσης τῆς λοιπῆς ὑπηρετικῆς δυνάμεως, ἥτις ἀπὸ πρωῒας μέχρι ἐσπέρας πληροῖ τὸ μαγειρεῖον, ὅπου εὐρίσκει πλακοῦντα ἰδιαιτέρον, ἐπὶ τούτῳ παρεσκευασμένον, καὶ φιάλας τινὰς ῥακῆς (gin) ἢ βισκίου. Ἐκεῖθεν ἐξέρχονται πάντες τὴν νύκτα πλήρη μὲν ἔχοντες τὸν στόμαχον κρεῶν καὶ πλακοῦντος καὶ οἶνοπνεύματος, μεσθὴν δὲ τὴν κεφαλὴν ἀναθυμιάσεων, καὶ σπεύδουσι νὰ ἀναλύσωσιν εἰς ῥακὴν, ἐντὸς τοῦ πρώτου πνευματοπωλείου, τὰ ἐντὸς τοῦ βαλαντίου των περισυναχθέντα ὀλίγα κέρματα. Εἴτα δὲ περιέρχονται τὰς ὁδοὺς, κατὰ κλονουμένας καὶ οἶνοβαρεῖς δυνάμεις, ὠρυόμενοι καὶ θορυβοῦντες, πίπτοντες καὶ ἀνεγειρόμενοι, θραύοντες τὰς ὑέλους, ἀποσπῶντες τοὺς κώδωνας καὶ τὰ ῥόπτρα τῶν οἰκιῶν, ποὺ δὲ καὶ ποὺ συντρίβοντες καὶ τινὰς φανούς. Ἡ ἀστυνομία ἀνέχεται, κατ' ἐπικρατήσαν ἔθιμον, τὰ κρόνια ταῦτα, καὶ ἀρκεῖται συλλέγουσα τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἐκ τοῦ βορβοῦ τοὺς διανυκτερεύσαντας ἐντὸς τῶν αὐλάκων μεθύσους, ἄνδρας καὶ γυναῖκας, ὧν ἐπὶ νύκτα ὅλην δὲν ἐτάραξεν οὔτε διέκοψε τὸν μολύβδινον ὕπνον ἢ βροχὴ καὶ τὸ ψῦχος.

Α. Σ. Β.

Η ΜΙΚΡΑ ΦΩΣΦΟΡΟΠΩΛΙΣ

Ἡ τὴν τοῦ Ἄνδρην.

Τὸ ψῦχος ἦτο δριμύ, ἡ χιὼν πυκνὴ κατέπιπτε καὶ τὸ σκότος ἤρχιζεν ἐπικρατοῦν· ἡ ἐσπέρα—τελευταία ἐσπέρα τοῦ παλαιοῦ ἔτους—προῦχώρει. Ἐν τούτοις μ' ὅλον τὸ ψῦχος καὶ τὸ σκότος μικρὰ πτωχὴ κόρη, ἄσκεπῆς καὶ ἀνυπόδητος, ἐπλανᾶτο εἰσέτι εἰς τὰς ὁδοὺς. Ὁταν ἐξῆλθε τῆς οἰκίας τῆς ἐφόρει ζεῦγος ἐμβάδων, αἵτινες ὅμως ἦσαν μεγάλα δι' αὐτὴν—ἀνῆκον πράγματι εἰς τὴν μητέρα τῆς—, καὶ ἐνῶ ἔτρεχε ταχέως ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην πλευρὰν τῆς ὁδοῦ ὅπως ἀποφύγῃ τὰς ἀμάξας, αἱ ἐμβάδες κατέλιπον τοὺς πόδας τῆς. Καὶ τὴν μίαν μὲν ἐξ αὐτῶν δὲν κατάρθωτε νὰ εὕρῃ, τὴν δὲ ἄλλην ἀνῆρπασε μικρὸν παιδίον καὶ ἀνεχώρησε δρομαῖον, φρονοῦν βεβαίως ὅτι ἡδύνατο νὰ τῷ χρησιμεύσῃ ὡς κοιτῆς τῆς κουκλας του.

Οὕτω προῦχώρει ἡ μικρὰ, καὶ οἱ μικροὶ τῆς πόδες ἐγίνοντο ἰάνθινοι ἐκ τοῦ ψύχους. Εἰς τὴν χεῖρά τῆς ἐκράτει μικρὸν κυτίον φωσφόρων, ἱκανὰ δὲ ἄλλα ἔφερεν ἐντὸς τῆς ῥακώδους τῆς ποδιάς. Οὐδεὶς καθ' ὅλην τὴν μακρὰν ἡμέραν ἡγόρασεν ἐξ αὐτῶν, οὐδεὶς τῇ ἔδωκε μίαν κἂν δεκάραν. Τρέμουσα ἡ δυστυχὴς κόρη ἐκ τοῦ ψύχους καὶ τῆς πείνης ἐσύρετο εἰς τὰ πρόσω, ζῶσα εἰκὼν τῆς θλίψεως! Πτωχὴ κόρη!

Νιφάδες χιόνος κατέπιπτον ἐπὶ τῆς ὥραιας μακρᾶς τῆς κόμης, ἥτις ἐκυμάτιζεν ἀνελίσσόμενη εἰς χαριστάτους βοστρύχους ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς. Ἀλλ' οὔτε τὴν καλλονὴν αὐτῆς οὔτε τὸ

ψῦχος ἀνελογίζετο ἡ μικρὰ. Φῶτα ἔλαμπον εἰς τὰ παράθυρα, ἡ δ' ἀπὸ πολλῶν οἰκιῶν ἀναιδωμένη κνίσσα ὀπτῆς χιτῆς προσέβαλε τὴν ὀσφρησίν τῆς· ἦν παραμονὴ τοῦ νέου ἔτους, καὶ ταύτην ἀνελογίσθη.

Εἰς γωνίαν ἀποτελουμένην ἐκ δύο οἰκιῶν, ὧν ἡ μία προσεῖχε τῆς ἄλλης, ἐκάθισε τέλος καὶ συνέστειλε πρὸς ἐαυτὴν τοὺς μικροὺς πόδας τῆς· ἀλλ' εἰς μάτην—δὲν ἡδυνήθη νὰ τοὺς θερμάνῃ. Εἰς τὴν οἰκίαν νὰ ἐπιστρέψῃ δὲν ἐτόλμα, διότι δὲν εἶχε πωλήσει φωσφόρα, δὲν εἶχε κερδίσει οὐδὲ ἐν λεπτὸν, καὶ ἴσως ὁ πατήρ τῆς ἤθελε τὴν δεῖρει· ἄλλως δὲ ἡ οἰκία τῆς ἦτο τόσον ψυχρὰ, ὅσον καὶ ἡ ὁδὸς—ἦτο ὑπερῶν· καίτοι δὲ αἱ μεγαλειότητες τῆς σέγνης ῥωγμὰς εἶχον φραχθῇ δι' ἀχύρων καὶ ῥακῶν, εἰσεχώρει ὅμως δι' αὐτῶν καὶ ἡ χιὼν καὶ ὁ ἄνεμος. Αἱ χεῖρές τῆς εἶχον σχεδὸν ἀπονεκρωθῇ ἐκ τοῦ ψύχους, καὶ ἴσως ἐν μόνον μικρὸν φωσφόρον ἡδύνατο νὰ τὰς θερμάνῃ, ἂν ἐτόλμα νὰ τὸ ἀνάψῃ. Ἐδίστασεν ἐπὶ μικρὸν, εἴτα ἐξήγαγεν ἐν καὶ τὸ ἔτριψεν ἐπὶ τοῦ τοίχου. Ἐξαίσια! λαμπρὰ θερμὴ φλόξ ἀνεδόθη, ἦν περιέβαλε διὰ τῶν χειρῶν τῆς· ἦτο φωταφία σχεδὸν διὰ τὴν μικρὰν πτωχὴν κόρην—ὄχι, μᾶλλον μαγικὴ λαμπράς—, διότι τῇ ἐφάνη αἴφνης ὅτι ἐκάθητο ἐνώπιον μεγάλης σιδηρᾶς θερμάστρας μὲ ὀρεχάλκινα κοσμήματα, ἐξαισίως ἀστράπτοντα εἰς τὸ πῦρ! Προέβαλε τότε καὶ τοὺς πόδας τῆς, ὅπως τοὺς θερμάνῃ ἐπίσης· ἀλλοίμονον! ἀμέσως ἡ φλόξ ἐσβέσθη, ἡ θερμάστρα ἐξηφανίσθη καὶ ἡ μικρὰ κόρη εὐρέθη ψυχρὰ καὶ καταβεβλημένη, κρατοῦσα τὸ καὲν φωσφόρον εἰς τὴν χεῖρα!

Ἐτριψε καὶ δεῦτερον φωσφόρον ἐπὶ τοῦ τοίχου· τὸ φωσφόρον ἀνέφθη καὶ ἔλαμψε κύκλω, ὅπου δὲ τοῦ τοίχου ἐξετάθη τὸ φῶς του, τὸ μέρος ἐκεῖνο κατέστη διαφανές, καὶ ἡ μικρὰ κόρη ἡδυνήθη νὰ παρατηρήσῃ δι' αὐτοῦ ἐν τῇ αἰθούσῃ. Εἶδεν ἐκεῖ τράπεζαν ἐστρωμένην μὲ χιονόλευκον κάλυμμα, ἐφ' οὗ ἔλαμπον σκεῦσινα· χὴν δὲ μὲ μῆλα παραγεμισμένη καὶ μὲ ξηρὰ δαμάσκηνα ἔκειτο εἰς τὸ ἄκρον αὐτῆς ἀχνίζουσα· αἴφνης—τὸ εὐαρεστότερον πάντων—ἡ χὴν ἐκείνη, μὲ τὸ μαχαίριον καὶ τὴν περόνην ἐπὶ τοῦ στήθους, ἐπήδησεν ἐκ τοῦ τρυβλίου χαμὰ καὶ ἤρχισε περιπατοῦσα ἐπὶ τοῦ δαπέδου, ἀκριβῶς ἐνώπιον τοῦ πτωχοῦ κορασίου. Ἀλλὰ, τὸ φωσφόρον ἐσβέσθη, καὶ ὀπισθεν τῆς πτωχῆς κόρης εὐρέθη ὁ τραχὺς μόνον τοίχος.

Ἀνῆψε καὶ τρίτον φωσφόρον, καὶ τρίτη ἀνεδόθη φλόξ· ἦδη ἐκάθητο ὑποκάτω ὥραια τοῦ δένδρου τῶν Χριστουγέννων, ὅπερ ἦτο πολὺ κάλλιον ἐστολισμένον ἢ τὸ ἄλλο ἐκεῖνο ὅπερ εἶχεν ἴδει τὴν παρελθούσαν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων, διὰ τῶν ὑέλινων θυρῶν, ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πλουσίου ἐμπόρου. Ἀνωθέν τῆς ἔλαμπον ἐκατοντάδες κηρίων ἐντὸς τῶν πρασίνων κλάδων

τοῦ δένδρου, καὶ μικραὶ εἰκόνες ἐκρέμοντο ἐξ αὐτῶν, ὅμοιαι πρὸς ἐκείνας τὰς ὁποίας εἶχεν εἰς τὰ παράθυρα τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων. Τὸ παιδίον ἔτεινε τὰς χεῖράς του πρὸς αὐτὰς μετ' ἀγαλλιάσεως, ἀλλὰ τὸ φῶς τοῦ φωσφόρου ἐσβέσθη καὶ πάλιν. Τὰ κηρία ὅμως τῶν Χριστουγέννων ἔλαμπον ἐτι ἀνυψούμενα ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον—καὶ ἡ κόρη τὰ εἶδεν ὡς ἀστέρας ἀκτινοβολοῦντας εἰς τὸν οὐρανόν· ἐν ἐξ αὐτῶν ἔπεσε, καὶ λάμψις μακρὰ, ὡς οὐρὰ πυρίνη, τὸ παρεκκολούθησε.

«Τώρα κάποιος ἀποθνήσκει», εἶπεν ἡ μικρὰ ἡρέμα, διότι εἶχεν ἀκούσει παρὰ τῆς μάμμης τῆς—ἥτις μόνη ὑπῆρξε πρὸς αὐτὴν ἀγαθὴ, καὶ εἶχεν ἤδη πρὸ πολλοῦ ἀποθάνει—ὅτι ὅταν ἀστρὸν τι πίπτῃ, ἀθάνατον πνεῦμα ἐπιστρέφει εἰς τὸν Θεόν ὅστις τὸ ἐπεμψεν.

Ἐτριψε καὶ ἕτερον φωσφόρον ἐπὶ τοῦ τοίχου. Ἐν μέσῳ δὲ τῆς φλογὸς του ἐφάνη αἴφνης ἡ ἀγαπητὴ τῆς μάμμη ἀγαθὴ καὶ φιλόστοργος ὡς πάντοτε, ἀλλ' εὐτυχῆς ἦδη καὶ ἀκτινοβολοῦσα ὡς οὐδέποτε τὴν εἶχεν ἴδει ζῶσαν.

«Μάμμη!» ἀνέκραξεν ἡ κόρη, «λάβε με μαζίσου! Εἰξέύρω, θὰ μὲ ἀφήσῃς καὶ σὺ ἅμα σβεσθῇ τὸ φωσφόρον! Θὰ σβεσθῇ καὶ σὺ ὡς τὸ θερμὸν πῦρ τῆς θερμάστρας, ὡς τὸ λαμπρὸν συμπόσιον τῆς παραμονῆς τοῦ νέου ἔτους, ὡς τὸ ὥραιον δένδρον τῶν Χριστουγέννων!» Καὶ ταχέως, ἵνα μὴ ἐξαφανισθῇ καὶ ἡ μάμμη τῆς, ἀνῆψεν ἡ μικρὰ ἅπαντα τὰ ἐν τῷ κυτίῳ ἀπολειπόμενα φωσφόρα· τοσοῦτον δὲ λαμπρὰ ἀνεδόθη ἡ φλόξ των, ὥστε οὐδ' ἡ μεσημβρία ἤθελε φανῇ λαμπροτέρα. Ποτὲ ἡ ἀγαθὴ γραῖα μάμμη δὲν εἶχε φανῇ τόσον ὑψηλὴ καὶ μεγαλοπρεπὴς, τόσον ὥραία καὶ ἀγαθὴ. Ἐκυψε πρὸς τὴν μικρὰν κόρην, τὴν ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς, καὶ ἀμφοτέραι ἀπέπτυσαν ὁμοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν ὑψηλὰ, ὑψηλὰ, μέχρις οὗ ἐφθασαν εἰς ἐκείνην τὴν χώραν ὅπου καὶ πόνος καὶ ψῦχος καὶ πείνα εἰσὶν ἄγνωστα—ἦσαν εἰς τὸν Παράδεισον.

Ἀλλὰ τὴν ἐπομένην ψυχρὰν πρωῒαν, εὐρέθη ἡ μικρὰ πτωχὴ κόρη συνεσταλμένη εἰς τὴν γωνίαν τῆς, ἀποθανοῦσα ἐκ τοῦ ψύχους τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ παλαιοῦ ἔτους. Αἱ παρειαί τῆς ἔλαμπον καὶ τὰ χεῖλη τῆς ἐμειδίον. Ὁ ἥλιος τοῦ νέου ἔτους ἠκτινοβόλησεν ἐπὶ τῆς νεκρᾶς κόρης· ἀκίνητος δὲ ἔμεινεν ἐκεῖ, φέρουσα ἐπὶ τῆς ποδιάς τῆς τὰ φωσφόρα, τῶν ὁποίων ἐν κυτίῳ εἶχε καθ' ὁλοκληρίαν κατ'.

«Εἶχε προσπαθήσει νὰ θερμανθῇ τὸ ἀτυχὲς πλάσμα!» εἶπον οἱ ἄνθρωποι· ἀλλ' οὐδεὶς ποτε ἔμαθεν οὔτε ποῖα ὥραία ὀράματα εἶδεν ἡ ταλαίπωρος κόρη, οὔτε πόσον μεγαλοπρεπῶς αὕτη καὶ ἡ μάμμη τῆς ἐφώτασαν τὸ νέον ἔτος.

Η. Σ. Φ.

Οἱ Ῥωμαῖοι ἐθεώρουν τόσον ἀπεχθὴ τὴν ἀ-

χαριστίαν, ὥς ἡ μεγίστη ὕβρις ἦν ἀπέδιδον εἰς ἀχρεῖόν τινα ἦτον ἡ ἐπὶ νουμῖα τοῦ ἀχαρίστου.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΟΥ

Ὁ Λάζαρος Κουντουριώτης, μόλις ὦν τριάκοντούτης ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπαναστάσεως, εἶχεν ἀρετὰς ἐξαιρετικές. Ἦτο τῶν μεγάλης ψυχῆς ὡς ἰδιώτης τε καὶ ὡς δημόσιος ἄνθρωπος· οὐ μόνον ἐσυγχώρησε τὸν φονέα τοῦ πατρὸς του, ἀλλὰ καὶ εὐπονητικὸς πρὸς αὐτὸν ἀνεδείχθη, μίαν μόνον ἐπιβαλὼν αὐτῷ τιμωρίαν, τοῦ νὰ μὴ ἐμφανισθῇ ποτὲ ἐνώπιόν του· δι' ἀπαντος δὲ τοῦ ἀγῶνος, ἐν τοῖς κρίσιμωτάτοις τῶν καιρῶν, οὐδέποτε ἀπέβαλε τὸ μέγα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ παράστημα. Δι' ἀνεξάντλητον εὐροίας λόγου, συνδυαζομένης μετὰ τῆς ἀφοσιώσεως ἦν ἐνέπνεεν ἡ δεδοκιμασμένη αὐτοῦ σύνεσις, πλειστάκις ἐχάλινάγων τὰ ἀφηνιάσαντα πλήθη· καὶ ποτε φοβερὰς ἐκτραγείας συμπλοκῆς μεταξὺ Ὑδραίων καὶ τῆς ἐκ Πελοποννησίων καὶ Ῥουμελιωτῶν συγκειμένης φρουρᾶς τῆς νήσου, παρελθὼν ἀτρόμητος εἰς τὸ μέσον καὶ λαλήσας πρὸς μὲν τοὺς ναύτας ἀλβανιστὶ, πρὸς δὲ τοὺς πεζοὺς ἑλληνιστὶ, περιήγαγεν αὐτοὺς, αἰματοφόρους ἔτι ὄντας, νὰ ἀσπασθῶσιν ἀλλήλους. Καί περ ἐτερόθελμος ὦν, εἶχε θαυμαστὴν ὀξυδερκίαν περὶ τὴν διάγνωσιν τῶν πραγμάτων καὶ τῶν προσώπων. Εἰς αὐτὸν ὀφείλει ἡ Ἑλλάς τὴν εἰς ναύαρχον προχέρισιν καὶ τὴν ἐπὶ ἐξ ὅλα ἔτη ἀδιάσειστον ἐν τῷ ἀξιώματι τούτῳ διατήρησιν τοῦ Ἀνδρέου Μιαούλη. Εἶχε τὴν συνείδησιν τοῦ τί δύναται καὶ τί δὲν δύναται νὰ πράξῃ, προτέρημα σπανιώτατον παρ' ἡμῖν, οἷτινες νομίζομεν πάντες ὅτι πρὸς πάντα πεφύκαμεν. Εἶχε τὴν συνείδησιν, ὅτι ἂν ἦτο ὁ ἀριστος τῶν ναυτικῶν πραγμάτων κυβερνήτης, δὲν εἶπετο ἐκ τούτου, ὅτι ἠδύνατο ἐξ ἴσου ἐπιτηδεύειν νὰ ἀναλάβῃ καὶ τῆς ὅλης Ἑλλάδος τὴν κυβέρνησιν. Πολλάκις δ' ἐπὶ τούτῳ παρακληθεὶς ἀεὶποτε ἀπεποιήθη, καὶ μόλις ἐπέτρεψεν εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Γεώργιον νὰ ἀναμιχθῇ εἰς τὰς ἡπειρωτικὰς τῆς Ἑλλάδος υποθέσεις, αὐτὸς ἐπιμόνως ἀποφυγὼν τοὺς σκοπέλους καθ' ὧν ἐκεῖνος συνετρίβη. Μηδ' ὀνομάσῃ τις ἀρνητικὴν τὴν ἀρετὴν ταύτην, διότι δι' αὐτῆς δὲν ἔσωσε μόνον τὴν ἰδίαν ὑπόληψιν, ἔσωσε καὶ τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν, διατηρήσας μέχρι τέλους τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ναυτικοῦ ἀγῶνος ἐξ ἧς ἐξηρτάτο πρὸ πάντων ἡ τῆς πατρίδος τύχη καὶ ἦν ἠθελε διακινδυνεύσει, ἐὰν ἀναμιγνύμενος εἰς ἀλλότρια, ἀπέβαλλε τὴν ὑπόληψιν αὐτοῦ. Ἐπὶ τοσοῦτον δὲ ἀπέβη συμφυῆς αὐτῷ ἡ ἐν τῇ τάξει ἐγκρατέτης, ὥστε οὐδέποτε ἐπέβη νὰ ἀποδημήσῃ ἐξ Ὑδρας, οὔτε ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος, οὔτε μετὰ. Κυβερνῆται καὶ βασιλεῖς τῆς Ἑλλά-

δος ἐπεσκέφθησαν αὐτὸν καὶ ἔτυχον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ τῆς προσήκουσας εὐλαβοῦς δεξιώσεως, ἀλλ' αὐτὸς οὐδέποτε ἀπέδωκεν αὐτοῖς τὴν ἐπίσκεψιν. Ἐνδύμνιζε ὅτι ἦτο εἰς τῶν βράχων τῆς Ὑδρας, ὅστις, καίτοι ἐμψυχωθεὶς ὑπὸ τοῦ Δευκαλίωνος, δὲν ἠδύνατο νὰ μετακινήθῃ χωρὶς νὰ ἐπαγάγῃ δεινὴν αὐτῆς ἀλλοίωσιν.

ΤΑ ΝΕΩΣΤΙ ΕΦΕΥΡΕΘΕΝΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΣΩΣΙΝ ΤΩΝ ΝΑΥΑΓΩΝ

Ἀπὸ τῆς εἰς τὴν ναυτιλίαν ἐφαρμογῆς τῶν ἀτμομηχανῶν ἡ κατὰ θάλασσαν ἐμπορία τοῦ κόσμου ἔλαβε τεραστίαν ἐπίδοσιν.

Οἱ Ὁκεανοὶ, οἷτινες ἄλλοτε ἦσαν ἡ πάντη ἔρημοι ἢ σπανίως μόνον ὑπὸ ἱστιοφόρων πλοίων διεπλέοντο, ἀνταποκρίνεται τὰ νῦν ὑπὸ πολλῶν καὶ παμμεγέθων ἀτμοπλοίων, ἅτινα πρὸς τῷ φορτίῳ μεταφέρουσι μέχρι χιλίων ἑκαστον ἐπιβατῶν καὶ ὁμοιάζουσιν ἀληθῶς πρὸς πλεούσας πόλεις.

Ἡ συγκοινωνία ἔκτοτε κατέστη τακτικὴ καὶ ταχεύει, οἱ ταξιδεύοντες τυγχάνουσιν ἐντὸς τῶν μεγάλων τούτων ἀτμοπλοίων πάσης περιποιήσεως καὶ ἀναπαύσεως ὡς καὶ πάσης σχετικῆς ἀσφαλείας. Ὅθεν, ὑποδοθησύντος καὶ τοῦ μεγάλου καὶ ῥιψοκινδύνου ἐκείνου πνεύματος τοῦ χαρακτηρίζοντος τὸν καθ' ἡμᾶς αἰῶνα, ἡ κίνησις τῆς ναυτιλίας ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν ἐδιπλασιάσθη καὶ ἐτετραπλασιάσθη.

Οὕτω σήμερον πλέον τῶν δύο χιλιάδων ἀνθρώπων ἐτησίως διαπλεύουσι τὸν Ἀτλαντικὸν Ὁκεανὸν πορευόμενοι εἴτε ἐξ Εὐρώπης εἰς Ἀμερικὴν, εἴτε ἐκείθεν εἰς Εὐρώπην. Ἐξήκοντα δὲ ἄλλαι χιλιάδες διαπλεύουσι τὸν μέγαν Ὁκεανὸν τὸν περιβρέχοντα τὴν Ἰνδικήν, τὴν Κίαν, τὴν Ἰαπωνίαν, τὴν Αὐστραλίαν, καὶ πολλὰ ἑκατοντάδες χιλιάδων ταξιδεύουσιν εἰς τὰς εὐρωπαϊκάς θαλάσσας.

Ἐνεκα τῆς μεγάλης ταύτης ἐπιδόσεως τῆς ναυτιλίας οἱ ἐν τῇ θαλάσσῃ κινδυνὸν κατέστησαν μᾶλλον κατὰδηλοὶ ἢ πρότερον, ὅτε ἀγνωστοὶ ἦσαν οἱ μεγάλοι πλόες. Διότι οἱ ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ λ.χ. Ὁκεανῷ κινδυνὸν εἶνε οἱ αὐτοὶ, οἵοι καὶ πρότερον, ἐκτὸς μόνον τοῦ κινδύνου τῆς συγκρούσεως δύο ἀτμοπλοίων, ὅστις τώρα προσετέθη ἔνεκα τῆς πληθύνσεως τῶν πλοίων ἅτινα διασχίζουν καθ' ἑκάστην τὸν ῥηθέντα Ὁκεανόν. Δυνατὸν εἶπεν μάλιστα ὅτι τώρα διὰ τὴν γενομένην τελειοποίησιν τῆς θαλασσοπλοίας ὀλιγώτερα δυστυχήματα συμβαίνουν ἢ πρότερον· ἑκαστον μόνον ναυάγιον λαμβάνει μεγαλητέρας διαστάσεις καὶ φαίνεται πολὺ φοβερώτερον διότι μεγαλήτερα εἶνε τὰ πλοῖα καὶ κατ' ἀκολουθίαν πλείοτεροι οἱ πάσχοντες ἐπιβάται. Διὰ τοῦτο τῆς

1. Κ. Παπαρηγόπουλος.

θαλάσσης τὰ θύματα ἀναβαίνουν καθ' ἑκαστον ἔτος εἰς πολλὰς χιλιάδας. Καὶ ὅσῳ μεγαλητέραν ἐπίδοσιν θὰ λαμβάνῃ ἐν τῷ μέλλοντι ἡ ναυτιλία, τόσῳ μοιραίως θ' αὐξάνωσι καὶ τὰ συμβαίνοντα δυστυχήματα. Σκέψις λοιπὸν ἐγένετο τίνι τρόπῳ θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐξυρευθῇ μέσον πρὸς ὀλιγόστευσιν τῶν καταστροφῶν τούτων. Καὶ πρῶτον μὲν ἀνεγνωρίσθη εὐθὺς ὅτι τὰ μέχρι τοῦδε ὑπάρχοντα μέσα πρὸς διάσωσιν τῶν ναυαγῶν, αἱ σωστικαὶ λέμβοι, οἱ σημαντήρες κλ., οὔτε ἐπάρκουν εἰς τὰς δεκάρας ἀνταποκρίσεις ἀνάγκης, οὔτε ἐπέφερον τὰ δέοντα ἀποτελέσματα· ἦσαν ἐνὶ λόγῳ ἀνεπαρκῆ. Ἐπειτα πῶς ἦτο δυνατόν ἐν ὥρᾳ κινδύνου νὰ ἐμποδίσῃ τις τοὺς ἀπέλπιδας ἐπιβάτας ἀπὸ τοῦ νὰ συσσωρευθῶσιν εἰς τὴν λέμβον, ἥτις ὑπὸ τὸ τόσον βάρος θὰ ἐβυθίζετο ἀφεύκτως; Οἱ δὲ ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ ἐναπομένοντες δὲν ἔχουσι τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον ἵνα παρασκευάσωσι σχεδίασιν καὶ δι' αὐτῶν ζητήσωσι καταφύγιον. Τὰ κύματα εἰσορμῶντα εἰς τὸ χαῖνον σκάφος, δὲν δίδουσι καιρὸν διὰ τοιαύτας παρασκευάς. Καὶ βυθίζεται τὸ πλοῖον. Ἐκεῖνοι, οἷτινες ἠδυνήθησαν νὰ ἐπανέλθωσι πάλιν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς ἀβύσσου, παλαίουσιν ἐπ' ὀλίγον. Μακάριοι ἂν ἐν τῇ ὁμίχλῃ καὶ τῷ σκότει τῆς νυκτὸς δυνήθωσι νὰ πιασθῶσιν ἀπὸ τινος σημαντήρος ἢ ἀπὸ τινος ἐκβρασθέντος καὶ ἐπιπλέοντος ναυαγίου. Ἀλλ' οἱ δυστυχεῖς οὐδὲν ἄλλο συχνάκις κατορθοῦσιν ἢ νὰ παρατείνωσι τὴν ὁδὸν τῶν ἀγωνίων. Καταλαμβάνονται ὑπὸ τοῦ ψύχους, παγώνουσι καὶ τὰ ἄτονα δάκτυλά των ἀφίνουσι νὰ διαφύγῃ ἡ σῶσις.

Καὶ ὅμως εἶνε τόσον πλησίον πολλάκις ἡ ἀκτὴ. Θὰ ἔλθῃ βοήθεια· ὀλίγας ὥρας ἂν δυνήθωσι νὰ ὑπομείνωσι σώζονται. Οὕτω πρὸ τινος ἀπολέσθη νύκτωρ πλοῖον ῥιφθὲν ὑπὸ τῶν ἀνέμων ἐπὶ τῶν βραχυδῶν ἀκτῶν τῆς Ἀγγλίας. Τετρακόσιοι ἦσαν οἱ ἐπιβάται· ὅτε δὲ τὴν πρῶταν ἐπευσαν αἱ λέμβοι ἵνα τοὺς διάσωσιν ἑκατὸν μόλις ἔζων ἀκόμη.

Ὁ πεπολιτισμένος κόσμος συνεκινήθη ἐπὶ τοῖς ἐπανειλημμένοις τούτοις δυστυχήμασι καὶ οἱ ἀρμόδιοι ἤρχισαν ν' ἀσχολῶνται περὶ τὴν ἐφεύρεσιν σωστικῶν μέσων ἱκανοποιούντων τὰς σημερινὰς ἀνάγκας. Τὸ ζήτημα ἦτο νὰ ἐξυρευθῇ ὁ τρόπος δι' οὗ οἱ ναυαγοὶ θὰ ἠδύνατο νὰ μένωσιν ὅσῳ τὸ δυνατόν πλείοτερον ἐν τῇ θαλάσσῃ ἕως οὗ νὰ ἦθελον προφθάσῃ εἰς βοήθειάν των αἱ σωστικαὶ λέμβοι, ὥς διατηροῦσιν εἰς ἀπάσας σχεδὸν τὰς ἀκτὰς αἱ πρὸς διάσωσιν τῶν ναυαγῶν ἑταιρίαι.

Πρὸς τοῦτο, πρῶτον μὲν ἐφευρέθη ὄργανον τι ἐπικληθὲν εἰλεπιδόσημαντήρ. Πρὸ δύο δ' ἐτῶν ὁ γάλλος Κ. Γοσσελὲν ἐφεύρε σωστικὴν τινὰ ἐνδυμασίαν καταλλήλοτάτην καὶ ἀπλουστάτην. Ἡ ἐνδυμασία αὕτη σύγκειται ἐξ ἐνὸς μακροῦ σωλήνος ἐκ καουτσού, ὅστις περιελίσσεται περὶ

τὸ σῶμα ὡς γιλέκιον, καὶ ὅστις πλήρης ὦν ἀέρος δύναται ἐπ' ἀπειρον σχεδὸν νὰ ἐπιβαστάσῃ τὸν ναυαγὸν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος. Δυστυχῶς ὅμως τὸ ὄργανον τοῦτο δὲν καλύπτει τὸ σῶμα, καὶ ὁ ταλαίπωρος ναυαγὸς θὰ διεσώζετο μὲν δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ἀλλὰ θὰ ὑπέκυπτε θεβαίως εἰς τὸ ὑπερβολικὸν ψύχος.

Κατὰ τὸν αὐτὸν σχεδὸν χρόνον ὁ ἀμερικανὸς Κ. Μέρριμαν ἐπενόει ἕτερον σωστικὸν ὄργανον καὶ διεπιστεύετο τὴν διάδοσιν αὐτοῦ εἰς ἄνδρα ἐκτάκτου δραστηριότητος, τὸν πλοίαρχον Βόυτον, ὅστις διὰ τὰ πρόσφατα αὐτοῦ κατορθώματα κατέστη ὁ ἥρως τῆς ἡμέρας.

Ὁ Βόυτον ἦλθεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ ἀφ' οὗ ἐδοκίμασεν εἰς τὸν Τάμεσιν τὴν σωστικὴν του σκευὴν, συνέλαβε τὴν τολμηρὰν ιδέαν νὰ διαπλεύσῃ δι' αὐτῆς τὸν Καλῆσιον πορθμὸν ἀπὸ Δούβρης εἰς Βουλώνην. Τῇ 10 Ἀπριλίου 1875 ἐγένετο ἡ πρώτη δοκιμὴ. Δέκα ὥρας ἔμεινεν ὁ Βόυτον ἐν τῷ ὕδατι, ἀλλ' ἔνεκα τοῦ κακοῦ καιροῦ δὲν κατάρθωσε νὰ φθάσῃ εἰς τὴν γαλλικὴν ἀκτὴν. Ἀλλὰ τῇ 28 Μαΐου, ἀποπειραθεὶς καὶ πάλιν τὸν αὐτὸν διάπλουν, κατάρθωσε νὰ φθάσῃ ἄνευ βλάβης εἰς Βουλώνην, καὶ οὕτως ἐσέφθη διὰ πλήρους καὶ λαμπρᾶς ἐπιτυχίας ἡ τόλμη τοῦ γενναίου πλοίαρχου.

Τῇ βοηθείᾳ μόνου τοῦ σωστικοῦ ὁργάνου διέπλευσε πάλιν ἐντὸς εἰκοσιπέντε ὥρων τὸν πορθμὸν, ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου Γρινεξ τῆς γαλλικῆς ἀκτῆς μέχρι τῶν βράχων τοῦ Φολκεστούν, τῆς ἀγγλικῆς.

Τοῦ Μέρριμαν τὸ ἐφεύρημα εἶνε προσφυστάτον καὶ ἀπλουστάτον. Ὁ Κ. Βόυτον δηλαδὴ κολυμβᾷ ἐν τῷ ἀέρι. Δύο ἐκ καουτσού περικαλύμματα, ἅτινα πληροῦνται ἀέρος κατὰ βούλησιν, σιάπουσι τὴν κεφαλὴν του· μοίρας φύσεως εἶνε τὸ περιστήθιον, αἱ περισκελίδες καὶ τὰ ὑποδήματα. Προσκαρτώνται δὲ αἱ περισκελίδες μετὰ τῶν ὑποδημάτων εἰς τὴν ζώνην διὰ σιδερέας στεφάνης. Τέλος ἐλαστικὸν προσκεφάλαιον ὑποβάσταζει τὴν κεφαλὴν καὶ ἐπιτρέπει τῷ πλεόντι νὰ κρατῇ αὐτὴν ὑπεράνω τοῦ ὕδατος. Ἡ ὅλη σκευὴ ζυγίζεται περὶ τὰς δεκαεπτὰ λίτρας.

Ὁ πλοίαρχος Βόυτον μεταχειρίζεται πρὸς τοὺς ἀμοιβαίως κώπην καὶ ἱστίον. Πλέει ὑπὸ τοῦ κρᾶτος μετὰ τὰς δύο χεῖρας τὰ λεπτὰ σχοινία τοῦ ἱστίου του, τὸ ὅποιον εἶνε προσσημαμένον εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ἀριστεροῦ ποδός του. Ἄν ὁ ἄνεμος πνεύσῃ ἐναντίος ἀφίνει τὸ ἱστίον καὶ λαμβάνει τὴν κώπην.

Ἄξιον δὲ παρατηρήσεως εἶνε ὅτι διὰ τῆς σκευῆς ταύτης τὸ σῶμα διατηρεῖ τὴν φυσικὴν του θερμότητα. Οὐδεὶς φόβος τοῦ ψύχους. Στρώμα ἀέρος προσφυλάσσει ὅλον τὸ σῶμα μὴδὲ τῶν χειρῶν ἐξαιρουμένων, ὥς περικαλύπτουσι χεῖρόν τινα, ἡ δὲ θερμότης εἶνε πάντοτε ἡ αὐτή. Τοῦτο δὲ ἔχει πολλὰν σημασίαν, διότι ὅσῳ θερμὴ καὶ ἂν ἦν

ἡ ἀτμοσφαῖρα, ὁ ἄνθρωπος ὅταν ᾔνε βεβρεγμένος δὲν δύναται νὰ παλαίσῃ πρὸς τὸ ψῦχος· δέκα ἡ δώδεκα ὥρας ἂν μείνῃ ἐντὸς τοῦ ὕδατος ἀποθνήσκει ἀφύκτως.

Διὰ τὴν ἀναπαύθη δὲ Βούτον, κάθηται. Τὸ τρίτον τοῦ σώματός του μένει τότε ἐκτὸς τοῦ ὕδατος· σταυρώνει δὲ τὰς χεῖρας, ἐπερείδεται ἐπὶ τῆς κώπης του καὶ ἐπὶ πάντε λεπτὰ τῆς ὥρας μένει ἀκίνητος. Ἄς προσθέσωμεν δ' ὅτι ἡ σκευὴ αὕτη ἐπιτρέπει νὰ παραλάβῃ τις μεθ' ἑαυτοῦ ζωοτροφίας, σιγάρρα, φωσφόρα, πυξίδα καὶ τέλος διάφορα πυροτεχνήματα, τὰ ὅποια, πλέων τὴν νύκτα, δύναται ν' ἀνάψῃ ἵνα ἐκλήσῃ πρὸς ἑαυτὸν τὴν προσοχὴν τῶν πλοίων ἢ τῶν ἀκτοφυλάκων.

Ἡ πεῖρα λοιπὸν ἀπέδειξεν ὅτι διὰ τῆς σκευῆς ταύτης δύναται ὁ ἄνθρωπος ὅχι μόνον ἐπὶ εἰκοσιπέντε ὥρας νὰ παραμείνῃ ἀβλαβὴς ἐν τῷ ὕδατι, ἀλλὰ καὶ νὰ κατευθυνθῇ εὐκόλως πρὸς τι πλησιόχωρον τῆς ἀκτῆς μέρος. Εὐχῆς ἔργον λοιπὸν ἂν ἀπὸ τοῦδε αἱ μεγάλοι ἀτμοπλοῖκαὶ ἐταιρίαι ἐφοδιάσωσι τὰ πλοῖά των διὰ τοιούτων πολυτίμων ὀργάνων, ἅτινα προώρῃσται τοσάυτας πολυτίμους ὑπάρξεις νὰ διασώσωσιν ἐν ὥρᾳ κινδύνου.

Εἰ. LEROUX.

Ο ΟΙΝΟΣ ΚΑΙ Ο ΜΩΑΜΕΘ

Οἱ ὑπομνηματισταὶ τοῦ Κορανίου ἀναφέρουσι τὴν ἐπομένην παράδοσιν, ὅπως ἐξηγήσωσι τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ οἴνου εἰς τοὺς πιστοὺς ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ νόμου τῆς μουσουλμανικῆς θρησκείας.

«Ἡμέραν τινὰ, διηγούνται, διερχόμενος ὁ Μωάμεθ διὰ τινος χωρίου εἶδεν ἀνθρώπους ἀσπαζομένους καὶ περιπτυσσομένους ἀλλήλους καὶ μυρία ἐπιδαψιλεύοντες εἰς ἀλλήλους δείγματα φιλίας καὶ ἀγάπης. Ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ διαχύσει ἡρώτησε καὶ ἔμαθεν ὅτι αἰτία αὐτῆς ἦν ὁ οἶνος, τὸν ὁποῖον ἔπιον. Γοητευθεὶς δὲ τότε ἠυλόγησε τὸ ποτὸν ἐκεῖνο, τὸ ἐμπνέον εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἀγάπην.

»Ἀλλ' ὀλίγας ἡμέρας μετέπειτα, ἐπιστρέψας, εἶδε τὴν γῆν ποτισμένην δι' αἵματος. Ἐπληροφόρηθη δὲ ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἦσαν τόσον εὐθυμοὶ καὶ φαιδροὶ, μετὰ τινος στιγμῆς ἐρίσαντες ἀλληλεσφάγισαν διὰ μαχαίρων.

»Τότε ὁ προφήτης κατηράσθη τὸν οἶνον καὶ ὥρισε δι' αἰώνιου κολάσεως νὰ τιμωρῇται ὅστις τῶν μαθητῶν του πῖνῃ ἐκ τοῦ καταράτου ποτοῦ.»

Ἐρωτηθείσης τῆς Κας Campan ὑπὸ τοῦ μεγάλου Ναπολέοντος «Τίνος δέονται οἱ ἐν Γαλλίᾳ νέοι πρὸς τὸ καλῶς ἀνατραφῆναι», «δέονται μητέρων», ἀπεκρίθη ἡ ἐπιφανὴς γυνή.

Τὸ ἐπόμενον ποίημα, ἐν τῶν περιπαθεστέρων καὶ χαριεστέρων προδόντων τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς μουσῆς, ἀποσπώμεν ἐκ τῆς δυσσεύτου καταστάσεως «Ποιητικῆς συλλογῆς» τοῦ κ. Γ. Μαυρογιάννη, παραλείψαντες στροφάς τινάς.

Σ. τ. Δ.

Ο ΝΑΥΤΗΣ ΤΟΥ ΙΟΝΙΟΥ

Ἦν τῇ μέσῃ τοῦ πελάγου μετὰ τὰ κύματα,
Ἀνάμεσά Σικηνάρι καὶ Κεφαλονίαν,
Καράβι πλουμισμένο ἐταξίδευε.
Τ' ἀέρι τοῦ χαϊδεύει τὰ λευκὰ πανιά,
Τὰ κύματα φιλοῦν γλυκὰ τὴν πρόμην του.
Δελφίνια 'ς τὰ πλευρά του τρέχουν, κολυμβοῦν,
Κ' ἐμπρός του νὰ περάσουνε φουσανοῦν.
Τοὺς ναυτεὺς ἀπεκοίμησεν ἡ γαλήνιαν,
Καὶ μὲν' ἀπ' αὐτὴν πλώρη ἕνας ἔμεινε,
Παιδί χαριτωμένο εἴκοσι χρονῶν.
Τὰ μάτια του σφουγγίζει «κ' ἔγια μόλα γιὰ,
ἔγια μόλα γιὰ, ἔγια λέσα» φώναζε.
Ἦν τὴν ἔρημον τὴν τόσην κ' ἄκρα σιωπὴ
Ὁ νεῖδς ἀκολουθοῦσε τὸ τραγοῦδι του·
«Γλυκὸ μ' ἀέρι φύσα 'ς τ' ἄσπρα μας πανιά
Νὰ πάρω κ' ἐγ' ἄερα, λίγη ἀνάσσει!
Περάσαν ἔξη μῆνες κ' ἐδαρέθηκα
Ὡσάν ψυλακωμένος 'ς τὴν Κεφαλονίαν,
Μὰ φύσησε Μαῖστρος καὶ ἐσάρπαξε!
Λιθοθαλάσσι κοπέλαις σὰς ἀφίνω γιὰ!»

Σφουγγίζει κ' ἄλλο δάκρυ «κ' ἔγια μόλα γιὰ,
ἔγια μόλα γιὰ, ἔγια λέσα», φώναζε.
«Γλυκὸ μ' ἀέρι, φύσα 'ς τ' ἄσπρα μας πανιά
Γρήγορα τὸ Τσερίγο νὰ περάσουμε,
Καὶ τότε δροσερὴ μου φύσησε νοτιά,
Ἦν τῇ Σύρα σὲ δύο μέραις, ὡς ν' ἀράξουμε.
Ἦν τῇ Σύρα ποῦ ἡ κοπέλαις σὺν ταῖς πέρδικαις
Σ' ἐνὸς βουνοῦ φωλιάζουν τὴν ψηλὴ κορφή.»

«Κ' ἔγια μόλα γιὰ, ἔγια λέσα», φώναζε!
«Γλυκὸ μου φύσ' ἀέρι 'ς τ' ἄσπρα μας πανιά
Ὁ γλήγορα νὰ πάμε 'ς τὸ Κατάστενο,
Νὰ ἰδῶ πάλοι τὴν Πόλι τὴν ἐπτάλοφον,
Καὶ τὰ ψηλὰ Τζαμιά, τοὺς μιναρέδες τῆς!
Νὰ κάμω τὸν σταυρό μου 'ς τὴν ἀγίαν Σοφίαν,
Ποῦ οἱ Τοῦρκοι μᾶς τὴν ἔκαμαν τώρα Τζαμί.
Καὶ τότε, δροσερόφα, διὲς, μωρὴ νοτιά,
Μὴ μᾶς ἀφήσῃς ἔξω μετὰ τὰ βέματα!
Φύσα νὰ μᾶς περάσῃς 'ς τ' Ἀρναούτκιοι.
Εὐθὺς π' ὁ Καπετάνιος πῇ ν' ἀράξουμε,
Ὅποιον πρωτεύω τότες, ὅποιον καίτῃ,
Ἔλα, θὰ τοῦ φωνάξω, ἔλα πάρε με,
Καὶ 'ς τῆς Κοκώνας Φρύσας πάμε τὸ χωριό,
Ἐκεῖ πῶχρον Πασάδες κιδάκια ὀλόγρυστα,
Κι' ὅσα κ' ἂν ἔχω γρόσια νὰ τα, πάρτα!
Ἐγὼ δὲν θὲ ν' ἀφήσω τὸ σεργιάνι μου,
Κ' οἱ ναυτεὺς κ' οἱ νοστρόμοι ἄς φωνάξουνε!
Καράβια νὰ γερᾶτο τὸ Κατάστενο
Π' ὅχι τὰ πολλὰ κατάρτια μοιάζει καλαμαῖς.»

«Κ' ἔγια μόλα γιὰ, ἔγια λέσα», φώναζε!
«Γλυκὸ μου, φύσ', ἀέρι, 'ς τ' ἄσπρα μας πανιά
Μὴ χειμωνισθοῦμε 'ς τὴν μαύρη θάλασσα.
Κυρά μ' ἀπὸ τὸ Δία! δὲς τοὺς φῶτιση
Ἦν τὸν Δοῦναβι μὴν τύχη καὶ τραβήξουμε.
Καταραμένους νᾶσαι, μαῦρες Ποταμὲς,
Ποῦ μ' ἔκαμαν κομμάτια τὰ κουνούπια σου,
Καὶ σέρνοντας γεντέκι ἐκαμπούριασα.»

1. Παρὰ τὴν μεσημβρινοδυτικὴν ἀκτὴν τῆς Κεφαλληνίας ὑπάρχει νησίδιόν τι συγκείμενον ἐξ ἀπορρώγων βράχων, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἦτο τὸ πάλαι ναὸς ἀφιερωμένος εἰς τὸν Δία, σημεῖον δὲ εἶνε ναὸς τῆς Θεοτόκου. Τὸ νησίδιον ἐκεῖνο καλεῖται μέχρι τῆς σήμερον ὁ Δίας, ἐπομένως καὶ ἡ ἐκκλησία καλεῖται ἡ Παναγία τοῦ Διοῦς, οἱ δὲ ναῦται τῆς Κεφαλληνίας θεωροῦσι τὴν Παναγίαν ἐκεῖνην ὡς προστάτιδα τῶν ναυτιλλομένων καὶ ταύτην ἐπικαλοῦνται κατ' ἐξάρεσιν ἐν τοῖς θαλάσσιαις αὐτῶν κινδύνοις.

2. Τὴν τουρκικὴν ταύτην λέξιν οἱ ναῦται μεταχειρίζον-

Δὲν θέλω γὰρ ταξίδια μετὰ ταῖς καλαμαῖς,
Δὲν θέλω γὰρ συντρόφους βρωμοδάτραχους.
Ἐγὼ ποῦ με Δελφίνια ἐταξίδεψα.»

«Κ' ἔγια μόλα γιὰ, ἔγια λέσα», φώναζε!
«Γλυκὸ μου, φύσ', ἀέρι, 'ς τ' ἄσπρα μας πανιά
Νὰ πάμε ἵσα μέσα 'ς τὴν Ἀζορικήν,
Νὰ φθάσωμε 'ς τὸ Κέρτζι ποῦ μετὰ τὸ γαλὸ
Ἦ ξανθομάλλαις Ῥούσσαις τώρα κολυμβοῦν,
Σὺν κύνοι μετὰ τὴν λίμνην ὅταν λούζονται.
Κι' ἀπέκει, «ἔγια μόλα», 'ς τὸ Γενί-Καλέ.
Γενί-Καλέ καυμένο, γραικικὸ χωριό,
Μὲ τὰ καλὰ κορίτσια τὰ ψηλόλιγνα!
Περήφανες ἀλήθεια, μὰ κ' εὐγενεῖς
Καλὴ, καλὴ σὰς ὥρα κοπελοῦδες μου,
Ποῦ λὲς ὅχι τὸ Φανάρι ὅτι κ' ἔφθασαν!»

«Κ' ἔγια μόλα γιὰ, ἔγια λέσα», φώναζε!
Κ' ἐφούσκωνε τ' ἀέρι τ' ἄσπρα τους πανιά,
Καὶ τὰ πινὰ «γιὰ μόλα» ἐγλυκότεριζαν,
Κ' ἐκύλα τὸ καράβι 'ς τὸν κατήφορο,
Ὡς ποῦλλαν 'ς τὸ Τσερίγο τὸ κατᾶξρο.
Ἐφθασαν καὶ 'ς τὴ Σύρα, φεύγουν κ' ἀπ' ἐκεῖ,
Καὶ μετὰ τὰς πέντε φθάνουσι 'ς τὰ Ψωμοθιά,
Κ' ἐμβῆκαν μετὰ τὴ Πόλι τὴν ἐξάκουστη,
Ὅπου κρυμμένοι στέκουν στὰ καφάσια τοὺς
Χιλιάδες Τουρκοπούδες κρινοδάκτυλαις
Σὺν πέρδικαις κλεισμέναις σὲ χρυσὰ κλουδιά.
Πλὴν μὴ περνοῦσε μέρα κ' ἄλλη πλάκωνε,
Κ' ἕνας τελειώνει μῆνας κ' ἄλλος ἀρχινᾷ.
Κι' ὥστε ν' ἀποφορτώσουν 'ς τὴν Ἀζορικήν,
Ἐφθασε κ' ὁ Νοέμβριος κ' ἐχειμωνιάσε,
Κ' ἤρχισε νὰ βογκᾷ ἡ μαύρη θάλασσα.
Ὅς ἀπὸ τὸ μπουγάζι μίλια εἴκοσι,
Ὅποτεν ἐκατέβαιναν 'ς τὸ γυρισμό,
Τοὺς ἔπιασε μεγάλη, τρομερὴ χιονιά.
Ἀπάνουθ' τοὺς μαῦρα κ' ἄγρια σύννεφα
Ἀνεβοκατεβαίνον καὶ μαλώνουνε.
Τὸν οὐρανὸν δὲν βλέπουν, γῆ δὲν τὴν θεωροῦν,
Μ' ἄφιο 'ταν τὸ καράβι κ' ἄφια πάλευε,
Καὶ λυσσασμέν' ἀρρίζουν κύματ' ἄπειρα,
Ὡς ποῦρτε φοβεροὶ ἀνεμορροφούλας
Καὶ τὰ πανιά κομμάτια κατεξέσχισε.
Γυρίζει τότε πλώρη, παραδίνεται,
Κι' ὅπου τὸ σπρώγουν πάει τ' ἄγρια κύματα,
Σὺν σκλάβος ὅπ' ἐπιάθηκε 'ς τὸν πόλεμο.
Καὶ οἱ νικηταὶ τὸν φέρνουνε 'ς τὸν θάνατο.
Βουδὸς ὁ Καπετάνιος τὴν μπαρκέτα του
Συχνὰ, συχνὰ τὴν βίχτει καὶ τὴν ἐρωτᾷ,
Κ' ἐκεῖνη στερνὰ δίνει μαύρη ἀπόκρισι.
Κυττάζει τὸν νοστρόμο, τὸν γραμματικὸν,
Κ' οἱ δύο τοὺς ἀπομένουν μαῦροι κ' ἄλαλοι.
—«Κυρά μ' ἀπὸ τὸ Δία, ἄχ! τὴν μάνα μου
Λυπήσου ποῦ μ' ἐγέννησε μοναχογιό,
Λυπήσου, Βαγγελίστρα, καὶ μίαν ἀδελφὴν
Ποῦ καρτερεῖ νὰ πάω νύφη νὰ γενῇ—
Ποῦ κατ' ἐλπίδα τὸν νυφὸν ἐξέπεσαμε!»
Ἦν τὴν πλώρη ἀκουμπισμένο ἔτσι θέεται
Μὲ δακρυμέναν μάτια τὸ ναυτόπουλο.
Σὲ λίγο ὁ Καπετάνιος σχίζει καὶ πετᾷ
Ἦν τὸ πέλαγο τὴν χάρτα, καὶ στενάζοντας,
«Ὁρμὲ παιδιὰ, φωνάζει, ἐχαθήκαμε!»
Ἦν ταῖς ἄμμουδαῖς ταῖς στρίγγλαις ἐξέπεσαμε!
Κι' ἀμέσως τὸ καράβι νὰ καὶ σταμάτῃ,
Κι' ἀπάνουθ' τοῦ κύμα πέρας' ἄγριο!
Τότε τὸ μαῦρο γέρνει 'ς τὸ νὰ τοῦ πλευρὸ
Σὺν νὰ 'ταν πληγωμένο θερὸν ὀλάσας.
Τὰ δύο τοῦ τὰ κατάρτια τρέμουν, σπαραττοῦν,
Καὶ τὴν ψηλὴ κορφή τοὺς τὴν περήφανη
Τὴν δέρνει, τὴν ὑδρίζει κύμα βάραθρο!
Κ' οἱ ναυτεὺς μὰς ποῦ νᾶναι, ποῦ ν', οἱ δόστυχοι;
Τοὺς σάρωσαν, τοὺς πῆραν ἄγρια κύματα,
Καὶ πρῶτο πρῶτο πῆραν τὸ ναυτάκι μᾶς!
Χρόνους τὸ καρτεροῦν μᾶνα κ' ἀδελφῇ,
Μηδ' ἀδελφῇ τὸ εἶδε, μηδ' ἡ μάνα του,
Μήτε 'ς τὸ λείψαντό του μαῦρες ἐκλαψαν...

ταῖς ὅταν θέλωσι νὰ εἰπωσιν, ὅτι βουμουλοῦσι τὸ πλοῖον ἀπὸ τῆς ξηρᾶς ἄνω τοῦ βέματος, ὅπερ συμβαίνει συνήθως εἰς τοὺς πλοῦς τῶν ποταμῶν.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * Τί εἶνε τὸ βιβλίον;—Μέσον πνευματικῆς συγκοινωνίας· ἂν δὲ τὸ κράτος παρέχῃ εἰς πάντας δωρεὰν τὴν διὰ τῶν λεωφόρων συγκοινωνίαν, ἐπίσης δίκαιον φαίνεται νὰ παρέχῃ καὶ τὴν στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν, ἀφοῦ ἡ συγκοινωνία τοῦ πνεύματος εἶνε οὐχ ἥττον τῆς τῶν σωμάτων ἀναγκαῖα. (P. Branda.)

* * Τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος εὐφυολόγους πρέπει τις ν' ἀποφεύγῃ ὡς τὰ ἐκ τοῦ πολλοῦ πιπέρεως μὴ φαγώσιμα φαγητά.

* * Τὸ ἐπικερδέστερον ἐμπόριον τὸ ὁποῖον δύναται τις νὰ κάμῃ εἶνε ν' ἀγοράσῃ τοῦ ἀνθρώπου ὅσον ἀξίζουσι, καὶ νὰ τοὺς πωλήσῃ ὅσον ἐκτιμῶσιν ἑαυτούς. (Petit-Senn.)

* * Οἱ μὲν ξένοι ἐν ταῖς ὁδοῖς, οἱ δὲ ἀπαίδευτοι ἐν τοῖς πράγμασι διαπλανῶνται. (Πλούταρχος.)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Περὶ γαστροτομίας, ἡτοιγῇ δι' ἐγχειρίσεως εἰσαγωγὴ τροφῆς εἰς τὸν στόμαχον.

Οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν θὰ γνωρίζωσι τὴν ἱστορίαν τοῦ Καναδαίου, τοῦ διατελέσαντος ὑπὸ τὴν θεραπείαν τοῦ δόκτορος Βωμόντ. Ὁ δυστυχὴς οὗτος Καναδαῖος εἶχε λάβει εἰς τὸν στόμαχον τραῦμα ἐκ πυροβόλου· στομαχικὸν συρίγγιον (istule) προήλθεν ἐκ τούτου, χωρὶς νὰ ἐμβάλῃ εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν τοῦ παθόντος. Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ στομάχου μικρὸν κατὰ μικρὸν οὐλώθη, καὶ οὕτω τοῦ ἀνθρώπου τούτου ὁ στόμαχος συνεκoinώνει μετὰ τῶν ἑξῶ.

Ἦγαγον αὐτὸν εἰς τὸν δόκτορα Βωμόντ, ὅστις εὐθὺς εὗρεν ἐν αὐτῷ λαμπρὸν μέσον πρὸς ἐκτέλεσιν πειραμάτων. Ὁ Καναδαῖος ἠδύνατο νὰ εἰσάγῃ τὰς τροφὰς διὰ τοῦ στόματος, ὁ δόκτωρ Βωμόντ τὰς ἄφινε νὰ μένωσιν ἐκεῖ μίαν ἢ πλείονας ὥρας, κατὰ τὴν περίστασιν· ἐβύθιζεν ἔπειτα τὴν χεῖρά του εἰς τὸ κεχρηνὸς ἄνοιγμα, ἐξῆγε τὸ ἡμικεχυνόμενον κρέας ἢ τὰ λαχανικά, καὶ οὕτω κατάρθου νὰ ὑπολογίζῃ ἀκριβῶς τὸν πρὸς πέψιν ἀπαιτούμενον χρόνον.

Ὁ Καναδαῖος ὑπέμεινε τοῦτο ἐπὶ τινὰ χρόνον, ἀλλ' ὥραιαν τινὰ πρωῒαν βαρυνθεὶς τὰ παίγνια ταῦτα, ἅτινα τῷ ἐπροξένουν συστολὰς σπασμῶδεις λίαν δυσάρεστους, ἀπέδρα ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου θορύβου.

Ἡ ἱστορία τῆς ἱατρικῆς ἀριθμεῖ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης πλείστα περίεργα γεγονότα τραυματικῶν ἢ ἄλλων παθήσεων τοῦ στομάχου. Ἐδομεν ἀνθρώπους καταπίνοντας αὐλοὺς, μαχαίρας, πειρόνια, κ.τ.λ. Ἡ μονομανία τῶν ἀντιζήλων τούτων τῶν Ἰνδῶν ὑπερβαίνει πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ φαντασθῇ τις. Ἐδοκιμάσθη ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἡ γαστροτομία, ἀλλ' ἄνευ ἐπιτυ-

χίας. Γνωστόν ἐν τούτοις ὑπάρχει ὅτι ἐπέτυχε πληρέστατα ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ καταπίνοντος πειρόνιον.

Ἐκεῖνο ὅπερ οὐδέποτε εἶχεν ἐπιτύχει ἦτο ἡ μόνιμος ἐγκατάστασις καθετήρος ἢ καλλίον ἐπιπνίου κρουνοῦ ἐπιτρέποντος τὴν ἄμεσον εἰσάγω- γὴν τροφίμων εἰς τὸ ἐνδον τοῦ στομάχου. Ἡ ἐγ- χεῖρισις αὕτη κατωρθώθη ἐσχάτως ἐν τῷ Νοσο- κομείῳ τοῦ ἐλέους (Hôpital de la pitié) ἐν Πα- ρισίῳς ὑπὸ τοῦ δόκτορος Βερνέιλ, καὶ ἐννοεῖται ὅτι τοῦτο διεγείρει τὴν περιέργειαν καὶ ἐκεί- νων οἵτινες δὲν ἀσχολοῦνται εἰς τὴν χειρουργίαν.

Ὁ παθὼν εἶναι νεανίας δεκαεπταετής, εὐρω- στος, καλῆς κράσεως, μαθητῆς τέκτονος τὸ ἐ- πάγγελμα.

Εἶχε καταπίει ἐξ ἀπροσεξίας τὴν τετάρτην τοῦ παρελθόντος Φεβρουαρίου διάλυσιν καυστι- κοῦ καλίου (ποτάσσης), πάραυτα δὲ ἡσθάνθη καίόμενον σφοδρῶς τὸν λάρυγγά του, ὃ δὲ πυρε- τὸς δὲν ἐβράδυνε. Μετ' ὀλίγον ἡσθάνθη μεγά- λην δυσκολίαν τοῦ καταπίνειν, καὶ μετὰ ἓνα μῆνα εἶδεν ὅτι ἡ καταβρόχισις ὁποῖας δὴποτε τροφῆς τῷ ἦτο πρᾶγμα ἀδύνατον. Τότε λοιπὸν εἰσηλθὼν εἰς τὸ νοσοκομεῖον.

Οἱ ἱατροὶ δὲν ἐβράδυναν νὰ διαγνώσωσιν ὅτι ὁ οἰσοφάγος τοῦ ἔπαθε στένωσιν εἰς βάθος τοιοῦ- τον, ὥστε δὲν ἠδύναντο ἀπ' εὐθείας νὰ ἐνεργή- σωσιν ἐπ' αὐτοῦ. Τί ὤφειλον νὰ πράξωσιν; Ὁ ἀ- σθενὴς ἐφθείρετο ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ πρᾶγματι ἐκινδύνευε νὰ λιμοκτονήσῃ. Ὁ δόκτωρ Βερνέιλ, μετὰ τινὰς ἀνωφελεῖς ἀποπειράς, ἀπεφάσισεν ἐπὶ τέλους νὰ δοκιμάσῃ τὴν ἐγχείρισιν τῆς γα- στροτομίας. Αἱ μεγαλύτεραι προφυλάξεις ἐλή- φθησαν, ὃ δὲ ἀσθενὴς, ἐξηντλημένος καὶ ἀπηλ- πισμένος ὢν, συγκατένευσεν εἰς τὰ πάντα.

Δὲν ἐπιχειρῶ νὰ ἐκθέσω ἐνταῦθα πάσας τὰς λίαν περιέργους λεπτομερείας τῆς ἐγχειρίσεως· δὲν λησμονῶ ὅτι αἱ σημειώσεις μου πρέπει νὰ ᾔναι προσιταὶ τοῖς πᾶσιν. Ἡ ἐγχείρισις διήρκεσε μίαν ὥραν καὶ ἡμίσειαν. Γενομένης ἐντομῆς εἰς τὸν στόμαχον ὁ κ. Βερνέιλ εἰσήγαγεν εἰς τὴν ὀπὴν μέγαν καθετήρα ἐξ ἐλαστικοῦ (caoutchouc) ἐ- ρυθροῦ, ὃν προσήλωσε, διαπεράσας αὐτὸν διὰ σύρματος ἀργυροῦ, ὅπερ διήρκετο ταυτοχρόνως τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ στομάχου. Ἀφῆκαν δὲ οὕτως ἐπτά ἕως ὀκτὼ ἑκατοστόμετρα καθετήρος ἐν τῷ στομάχῳ. Ἐπειτα δὲ ἐπανάφεραν τὸν ἄρρωστον εἰς τὴν κλίνην του.

Εἰς τὴν μίαν μετὰ μεσημβρίαν προέβησαν εἰς ἔγχευσιν 200 γραμμαρίων γάλακτος. Τὸ πείρα- μα ἐπέτυχε πληρέστατα. Ὁλίγον βραδύτερον προσέθηκαν ἑτέραν δόσιν ἐξ ἑκατὸν γραμμαρίων γάλακτος μετὰ κρόκου ὡοῦ. Ἀναμφιβόλως ὁ δυστυχὴς νέος ἀνεκουφίσθη· παρεπονεῖτο ὅμως ὅτι ἡσθάνετο πόνους.

Τεσσαράκοντα ἡμέρας παρήλθον οὕτως, ἡ δὲ βελτίωσις ἦτο μὲν βραδεία ἀλλ' ἐπὶ τὰ πρόσω

χωροῦσα. Ἡ ἐγχείρισις ἐγένετο τὴν 26 Ἰουλίου· ἀπὸ δὲ τῆς 10 Σεπτεμβρίου ὁ ἀσθενὴς ἡδυνήθη νὰ ἐγερθῇ καὶ ἤρχισε νὰ βοηθῇ τοὺς νοσοκό- μους εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των, καὶ σχεδὸν ἀνεῦρε τὴν προτέραν δύναμιν καὶ δραστηριότητά του. Τὴν 18 Αὐγούστου εἶχε βάρος 34 γραμμαρίων, τὴν δὲ 14 Σεπτεμβρίου 39. Εἶχον ἀντικατα- στήσει τὸν καθετήρα τῶν πρώτων ἡμερῶν δι' ὑ- περμεγέθους καθετήρος ἐξ ἐρυθροῦ ἐλαστικοῦ, ὃ- στις μένει διαρκῶς ἐν τῷ συρίγγῳ. Τὸ συρίγγιον τοῦτο εἶναι ἐστρογγυλωμένον καὶ περιβεβλημέ- νον διὰ μικροῦ κουλουρίου ἐκ γαστρικοῦ γλοιοῦ ἐρυθροῦ καὶ λαίου.

Δὲν εἶναι λίαν περίεργος ἡ θέσις τοῦ ἀνθρώ- που τούτου, ὅστις ἀπορροφᾷ τὰς τροφὰς ἀπ' εὐ- θείας διὰ τοῦ στομάχου, καὶ δὲν χρῆται πλέον τοῦ ὀργάνου τῆς γεύσεως, καὶ ὅστις εὐχαριστεῖ τὴν πείνάν του ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, χωρὶς νὰ δο- κιμάζῃ ἄλλην αἴσθησιν ἢ τὴν τοῦ ψυχροῦ καὶ τοῦ θερμοῦ; Τὰ φαγητὰ ἄπερ ἐμβάλλει διὰ τοῦ καθετήρος του συνίστανται ἐκ πουρῆς ἢ μικροτάτων τεμαχίων κρέατος, ἐκ ζυμῶν καὶ τινων ποτῶν. Τὰ πάντα τῷ εἶναι ἀδιάφορα· ὁ στόμαχός του δὲν ἐκλέγει.

Φοβοῦμαι ὅμως μήπως ὁ ταλαίπωρος νέος, ὃ- πως ὁ ἀείμνηστος προκατόχος αὐτοῦ ὁ Καναδαῖος, ἐκτεθῇ μετ' ὀλίγον εἰς παντὸς εἶδους πειράματα. Ἡ περιέργεια τῶν ἱατρῶν εἶναι ἀνάγκη.

Ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι καὶ ἡν ἐποχὴν ἔτρωγε τακτικῶς, εἶχεν ἀποστροφήν, ὅπως πολλοὶ ἄν- θρωποι, πρὸς τὰ λιπαρὰ φαγητά. Θὰ τῷ χύσω- σιν εἰς τὸν στόμαχον τοιαῦτα, θέλοντος καὶ μὴ θέλοντος αὐτοῦ, καὶ ἐν ἀγνοίᾳ αὐτοῦ, διὰ νὰ μάθωσιν ἂν ἡ ἀποστροφή τοῦ στομάχου ᾔναι τόσον ἀκατανίκητος ὅσον ἡ τῆς γεύσεως. Ἴσως δὲν τῷ μείνῃ ἐπὶ τέλους ἄλλο καταφύγιον ἢ νὰ προσδράμῃ εἰς κλειθοροποιόν τινα ἀδιάφορον, ὅπως τῷ παραγγείλῃ μυστικὸν κλειθρον, καὶ νὰ φυλάττῃ τὴν κλεῖδα τοῦ στομάχου του προσε- κτικώτατα ἐν τῷ θυλακίῳ του.

Συμβαίνει πολλάκις, ἀφ' οὗ δεχθῇ τὴν τρο- φὴν του δι' ἐγχυματισμοῦ ὁ ἀσθενὴς, νὰ τῷ ἐ- πέλθῃ ἄφρονον σίαλον εἰς τὸ στόμα· δὲν δύναται ὅμως νὰ τὸ καταπῇ καὶ θέλει νὰ τὸ πτύσῃ εἴτε ἀμέσως, εἴτε ἀφ' οὗ ἀποταμιεύσῃ ποσότητά τινα εἰς τὸ ἀνώτερον μέρος τοῦ οἰσοφάγου. Οὕτω λοι- πὸν τὸ σίαλον δὲν εἶναι τόσον ἀπαραίτητον εἰς τὴν θρέψιν ὅσον ἐνομίζετο, ἀφ' οὗ αἱ τροφαὶ χωνεύονται τόσον εὐκόλως ὅσον ἐὰν ἐπεξεργά- ζοντο ὑπὸ τοῦ φυσιολογικοῦ τούτου αἰτίου. Ὁ- θεν τὸ σίαλον μέλλει νὰ χάσῃ τὴν ὑπόληψίν του.

Ἐπιδράσεις τῶν σωματικῶν ἀσκήσεων ἐπὶ τῆς υγιείας.

Ἡ γυμναστικὴ εἶναι ἀναντιρρήτως, μετὰ τῆς ὑδροθεραπευτικῆς, τὸ ἰσχυρότατον μέσον τῆς τροποποιήσεως τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ. Ὁ δόκτωρ Βούρκ συνέλαβε τὴν ἐξάριτον ιδέαν τοῦ

νὰ προσπαθῇ νὰ καταδείξῃ, διὰ πειραμάτων, τὰ ἐξαγόμενα εἰς 2 δύνανται νὰ φέρωσιν ὀλίγων μηνῶν ἀσκήσεις τῶν μυῶν. Τὸ διδασκαλεῖον τῆς γυμναστικῆς ἐν Βιγκένναις (τῆς Γαλλίας) τῷ ἐχορήγησε πολῦτιμον στάδιον διὰ πειράματα. Ὁ κ. Βούρκ ἐξήγησε τὴν ἄδειαν νὰ ζυγίζῃ τοὺς μαθητὰς πρὶν καὶ μετὰ τὰ γυμνάσια, νὰ μετρή- τὸν πνευμονικὸν χῶρον αὐτῶν, νὰ δοκιμάζῃ διὰ τοῦ δυναμομέτρου τὰς δυνάμεις τῶν μυῶν των κτλ. Ἡ ἐξέτασις ἐπέτυχεν ἐπὶ πλέον τῶν 1000 ἀτόμων. Ἐν ὀλίγαις λέξεσι συγκεφαλαιῶ τὰ ἐ- ξαγόμενα τῶν παρατηρήσεών του: Μετὰ τινων μηνῶν ἄσκησιν αἱ τῶν μυῶν δυνάμεις αὐξάνου- σιν εὐκόλως μέχρις 23%, φθάνουσι δὲ καὶ μέχρι 38%, προσέτι δὲ αἱ δυνάμεις τείνουσιν εἰς ἰσορ- ροπίαν καὶ ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ σώματος. Ὁ πνευμονικὸς χῶρος αὐξάνει τοῦλάχιστον κατὰ ἓν ἕκτον. Τὸ σωματικὸν βάρος αὐξάνει ἐπαισθητῶς καὶ φθάνει μέχρι 15%, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου ὁ ὄγκος τοῦ γυμναζομένου ἐλαττοῦται, τοῦθ' ὅπερ ση- μαίνει ὅτι ἡ γύμνασις αὐξάνει τὴν πυκνότητά ἐκάστου σώματος, ἢ τοῦλάχιστον τὸ βάρος αὐτοῦ ἐν τῷ αὐτῷ ὄγκῳ.

Τὰ πειραματικὰ διδόμενα τὰ συλλεχθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Βούρκ εἰσὶν ἀληθῶς ἐνθαρρυντικὰ, καὶ ἐλπίζομεν ὅτι θὰ συντείνωσιν εἰς τὸ νὰ ἐκτιμηθῇ κατὰ τὴν ἀληθῆ αὐτῆς ἀξίαν ἡ θαυμασία ἐπί- δρασις τῶν σωματικῶν ἀσκήσεων ἐπὶ τῆς υγιείας ἐν γένει.

Πτητικὴ μηχανή.

Βερολινίος τις ἀνταποκριτὴς τῆς Ἐφημερίδος τῆς Γενεύης δίδει τὴν ἐπομένην περιγραφὴν ἀε- ροπόρου πτητικῆς μηχανῆς τοῦ κ. Ράλφ Σκῶττ, ἧς ἡ δοκιμὴ ἐγένετο κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ πα- ρελθόντος μηνὸς ἐνώπιον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν καὶ ἐπιτροπῆς ἐπιστημόνων, διο- ρισθείσης ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου.

Ἡ μηχανὴ εἶναι ξυλίνη, ἐν τῷ βάθει δ' αὐτῆς ὑπάρχει μηχανισμὸς τιθέμενος εἰς κίνησιν διὰ τροχοῦ λειτουργοῦντος ἐν εἰδεί πηδάλιου ἀτμο- κινήτου πλοῖου. Ὁ τροχὸς ἐξασκῶν ἐπὶ τοῦ ἐ- λατηρίου πίεσιν, μεταδίδει εἰς τὴν μηχανὴν κί- νησιν ἀναβάσεως 4500 χιλιογράμμων καὶ δύ- ναμιν καταβάσεως 750 χιλιογράμμων.

Ὁ μηχανισμὸς στηρίζεται ἐπὶ τοῦ συστήμα- τος τῆς ἰσορροπίας· εἰς ἐκάτερον ἄκρον τῆς μη- χανῆς ὑπάρχει κλίσημα διὰ τοὺς ἀεροβάτας, καὶ τὸ ἕτερον ἐκ τῶν ἄκρων τούτων ἔχει πηδάλιον.

Ὁ ἐφευρετὴς διετείνετο, ὅτι διὰ τῆς μηχανῆς του ταύτης δύναται νὰ διανύσῃ 10 μίλια ἀγ- γλικά τὴν ὥραν ἐν καιρῷ γαλήνης, καὶ 40 μ. δι' ἐναντίου ἀνέμου ἢ ἐν μέσῳ θυέλλης· προσέ- θηκε δὲ ὅτι ἔκαμε πολλὰ πειράματα, ἅτινα ἅ- παντα ἐπέτυχον πληρέστατα.

Ἀλυσία τοῦ κοραλλίου.

Ἐν Ἰταλίᾳ πρὸς ἀλυσίαν τοῦ κοραλλίου ἀ-

σκολοῦνται 452 πλοῖα χωρητικότητος 8, 10 καὶ 16 τόννων, ἔχοντα πλήρωμα ἐν ὅλῳ 4,112 ἀνδρῶν. Ἡ ἀλυσία γίνεταί ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Σαρδηνίας, Σικελίας, Κορσικῆς, Τύνιδος καὶ Ἀλγερίας, καὶ παράγει κατὰ μέσον ὅρον κατ' ἑ- τος προϊόν ἀξίας 4,177,500 φράγκων. Ἡ ἀξία τοῦ ἐν Ἰταλίᾳ κατεργαζομένου κοραλλίου εἶναι 9,500,000 φράγκων, ἐξ ὧν 8,740,000 ἐξάγον- ται εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ἡ ἐν μέρει ἐξάντλησις τῶν πρὸ πολλοῦ ἀλιευομένων πυθμένων καὶ πρὸ πάντων αἱ προσπάθειαι τῆς διοικήσεως τῆς Ἀλ- γερίας ἔν' ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας τὸ μονο- πώλιον τῆς ἀλυσίας καὶ ἐπεξεργασίας τοῦ κο- ραλλίου, ἀπειλοῦσιν ἀπὸ τινων ἐτῶν τὴν κατα- στροφὴν τῆς βιομηχανίας ταύτης ἐν Ἰταλίᾳ.

Ἡ τιμὴ ἐνὸς ἀριστουργήματος.

Ὁ Ἀπολεσθεὶς παράδεισος, τὸ ἐξοχὸν τοῦ Μίλτωνος ἔπος, ἐπωλήθη, ὡς γνωστὸν, εἰς τὸν ἐκδότην αὐτοῦ ἀντὶ ποσοῦ εὐτελεστάτου. Τὸ με- ταξὺ τοῦ ποιητοῦ καὶ τοῦ ἐκδότου συναφθὲν συμβόλαιον εὐρέθη πρὸ τινος, χάριν περιεργείας δὲ παρατιθέμεθα ἐνταῦθα μεταφράσιν τῶν κυ- ριωτέρων μερῶν τοῦ ἐπισήμου τούτου ἐγ- γράφου.

«Συμβόλαιον συναφθὲν μεταξὺ τοῦ κ. Μίλ- τωνος καὶ τοῦ κ. Σύμονος, ὑπὸ χρονίαν 27 Ἀπριλίου 1667.

»Ὁ ἄνω ρηθεὶς Ἰωάννης Μίλτων, εὐγενὴς, ἀντὶ λίρων στερελινῶν πέντε (125 φρ.), πληρω- θησομένων αὐτῷ σήμερον ὑπὸ τοῦ ἄνω ρηθέντος Σύμονος, τυπογράφου, καὶ ἄλλων ὠφελημάτων, σημειομένων ἐν τῷ παρόντι συμβολαίῳ, ἔδωκε, παρεχώρησεν, ἐγκατέλειψε, καὶ διὰ τοῦ παρόντος ἐγγράφου δίδει, παραχωρεῖ, ἐγκαταλείπει εἰς τὸν ἐν λόγῳ Σαμουὴλ Σύμονος καὶ εἰς τοὺς κληρονό- μους αὐτοῦ ἢ ἄλλους δικαιοῦχος τὸ βιβλίον, τὸ ἀντίγραφον ἢ τὸ χειρόγραφον τοῦ ποιήματος τοῦ ἐπιγραφομένου ὁ Ἀπολεσθεὶς παράδεισος ἢ ὑφ' οἰονδήποτε ἄλλον τίτλον τὸ ποίημα τοῦτο θὰ γνωρίζεται καὶ θὰ διακρίνηται, ὡς καὶ πάντα τὰ προκύπτοντα ἢ προκύψοντα κέρδη καὶ ἀπολαύς. Ὁ ἄνω ρηθεὶς Μίλτων δι' ἑαυτὸν, τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ ἢ ἄλλους δικαιοῦχος συναίνει νὰ ἐγκαταλείψῃ εἰς τὸν ἕτερον τῶν συμ- βαλλομένων καὶ εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ ἢ ἄλλους δικαιοῦχος τὴν πλήρη καὶ τελείαν ἀπο- λαύην τῶν κερδῶν καὶ τὴν κυριότητα πασῶν τῶν γενησομένων τυχόν ἐκδόσεων, χωρὶς οὐδεὶς ποτε κληρονόμος αὐτοῦ ἢ δικαιοῦχος νὰ ἔχῃ δικαίωμα ἀγωγῆς κατὰ τοῦ ἐν λόγῳ Σύμονος. Ἐπίσης συ- νωμολογήθη ὅτι οὐδέποτε ὁ ἄνω ρηθεὶς Μίλτων θὰ συναινέσῃ νὰ τυπωθῇ καὶ δημοσιευθῇ ὅλον ἢ μέρος τοῦ ποιήματος ἐπὶ βλάβῃ αὐτοῦ, ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ ἐπὶ τούτῳ δὲ πάντε ἕτεροι λίραι στερελίναι εἰς κλόν ἀγγλικὸν νόμισμα δοθήσον- ται εἰς χεῖρας τοῦ ἄνω ρηθέντος Μίλτωνος ὑπὸ

του ἄνω ῥηθέντος Σύμονος, ὅτε χίλια τριακόσια ἀντίτυπα τοῦ ῥηθέντος συγγράμματος πωληθῶσι καὶ ἐξοδευθῶσιν εἰς τὸ κοινόν, καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς τρίτης ἐκδόσεως ἐκ χιλίων τριακοσίων ἀντιτύπων μετρηθήσονται αὐτῷ ἕτεροι πέντε λίραι στεργίνοι. Αἱ ἐν λόγῳ τρεῖς πρώται ἐκδόσεις γενήσονται εἰς ἀντίτυπα οὐχὶ πλείονα τῶν χιλίων πεντακοσίων, ὁ δὲ ἄνω ῥηθείς Σύμονος ὑποχρεοῦται ζητούμενος νὰ βεβαιώσῃ ἐνόρκως ἐνώπιον τῶν ἀρμοδίων ὅτι δὲν ἐτύπωσεν ἀνώτερον ἀριθμόν· πρὸς βεβαιώσιν τούτων συνετάχθη τὸ παρὸν, ἐφ' οὗ τὰ συμβαλλόμενα μέρη ἐπέστηκαν τὰς σφραγίδας των κατὰ τὴν ἀνωτέρω μνησθεῖσαν ἡμέραν καὶ ἔτος.

Ὑπογεγραμμένος Ἰωάννης Μιλτων.

Ἰωάννης Φίσερ, Ῥοβέρτος Γκρήν, μάρτυρες.
Εἰς ΑΔΑΦΝΑΙΤΗΣ.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Ἀπομίμησης τοῦ γάλακτος.

Ἐπὶ περιπτώσεων καθ' ἃς, οὔτε ἡ μήτηρ οὔτε ἡ τροφή οὔτε ζῶντι ἐκ τῶν χορηγίων εἶναι δυνατόν νὰ παρῇ εἰς τὸ νεογνὸν τὴν πρῶτην αὐτοῦ τροφήν, ὁ ἱατρός εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ συμβουλευθῇ ὁποίας τροφῆς πρέπει νὰ γίνηται χρῆσις πρὸς διατροφήν αὐτοῦ.

Πολλοὶ τῶν ἱατρῶν, ἰδίως παρ' ἡμῖν, παραδέχονται τὴν ὑπὸ τοῦ λαοῦ εἰς πολλὰ μέρη παρδεδεγμένην συνήθειαν, ὅτι δηλ. εἰς τοιαύτας περιστάσεις καταλληλοτέρα τροφή εἶναι ἡ δι' οὐσίων ἐκ τοῦ φυτικού βασιλείου (arrow-root, ἀμύλου, ἀλεύρων, κτλ.), μιγνυμένων μετὰ βουτύρου καὶ ζακχάρου, ἢ καὶ μόνον ζακχάρου. Ἡ τοιαύτη συνήθεια, εἰς ὀλιγίστας περιστάσεις μὴ φέρουσα κακὰ ἀποτελέσματα εἴτε δυσπεψίων εἴτε ἀνεπακοῦς τροφῆς, ἐγκραταλειφθεῖσα εἰς ἄπασαν σχεδὸν τὴν Εὐρώπην, πρέπει νὰ ἐγκραταλειφθῇ καὶ παρ' ἡμῖν, καὶ νὰ ἀναπληρωθῇ ὅπως ἐκεῖ καὶ ἐνταῦθα, διὰ τροφῆς φυσικωτέρας πρὸς τὸν ὀργανισμόν τοῦ νεογνοῦ καὶ προσομοίας κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον πρὸς τὸ τῆς γυναικὸς γάλα. Τοῦτο δὲ ἐπιτυγχάνεται διὰ τῶν τεχνητῶν λεγομένων γαλάκτων, ὧν καταλληλότερον διὰ τὴν σύστασιν καὶ εὐκολίαν πρὸς μεταφορὰν εἶναι τὸ ἐκ γάλακτος τῆς βοῦς ἐν Ἑλβετίᾳ (Cham) κατασκευαζόμενον καὶ ἐπονομαζόμενον πεπυκνωμένον γάλα (lait condensé, condensirte Milch), ὅπερ τοσοῦτον ἐκτεταμένην ἐφαρμογὴν εὗρεν ἐν Γερμανίᾳ, Αὐστρίᾳ, Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, ἀπὸ τινων δὲ ἤρξατο νὰ εὕρισκῃ τοιαύτην ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἰταλίᾳ.

Τὸ πεπυκνωμένον γάλα κατασκευάζεται εὐμεθοδέστερον καὶ ἀπλούστερον κατὰ τὸν Lignac οὗτω. Ἐντὸς λίτρως καλοῦ βοείου γάλακτος προστίθενται 75,0 ἕως 80,0 λευκοῦ καλκαμικοῦ ζακχάρου· τὸ μίγμα τοῦτο ἐν ἀπλωτοῖς ἀγγείοις

τιθέμενον φέρεται ἐπὶ ἀτμολούτρου καὶ θερμαίνεται, ἀνακινούμενον διαρκῶς, ἕως οὗ δι' ἐξατμίσεως ὑπολειφθῇ τὸ $\frac{1}{5}$ τοῦ ἀρχικοῦ ὄγκου. Τοῦτο κλειόμενον καλῶς ἐντὸς κυλινδρικών ἐκ λευκοσιδήρου ἀγγείων πέμπεται εἰς τὸ ἐμπόριον. Τὸ γάλα τοῦτο χρησιμεύει οὐχὶ μόνον ἐν ταξειδίῳ διὰ πλοίων ἢ διὰ τοῦ σιδηροδρόμου, ἀλλὰ καὶ ἐν βρεφοκομείοις, ἐν οἷς διὰ διαφόρους αἰτίας δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχῃ πρόσφατον γάλα, καὶ ἐν οἰκογενείαις, αἵτινες πάλιν διὰ διαφόρους αἰτίας δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προμηθευθῶσι τοιοῦτον. Ἐπιτυχεστάτην χρῆσιν αὐτοῦ εἶδομεν ἐν Γερμανίᾳ, ἰδίᾳ ἐν Βιέννῃ ἐν τῷ νοσοκομείῳ «τῆς Ἀγίας Ἀννης» τῶν παιδῶν, εἰς ποσὸν ἐκάστοτε ἐνὸς μικροῦ πλήρους κοχλιαρίου εἰς 100 γραμμάρια ὕδατος θερμοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, ὡς ἐξωδίκως ἐπληροφορήθημεν, ἐγένετο χρῆσις τοιοῦτου, ἀλλ' ἐπῆρχοντο ἐξ αὐτῆς διάφορα ἐνοχλήματα ἐκ τοῦ πεπτικοῦ σωλήνος. Ἡμεῖς φρονοῦμεν ὅτι κατάλληλος χρῆσις αὐτοῦ συγκειμένη εἰς δόσεις μικράς, ἡμίσεος δηλ. μικροῦ κοχλιαρίου εἰς 75,0 θερμοῦ ὕδατος, μεθ' ἐνὸς μικροῦ κοχλιαρίου ἐλαφροῦς διαλύσεως ἀνθρακικῆς ἀσβέστου, καὶ ἐνταῦθα δὲν θέλει εἶσθαι βλαβερὰ εἰς τὰς περιστάσεις ἐκεῖνας, καθ' ἃς οὔτε γυναικεῖον γάλα καλὸν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν, οὔτε ἄλλου γάλακτος καλοῦ δυνάμεθα νὰ εὐπορῶμεν.

Ἐτερον τεχνητὸν γάλα εἶναι τὸ κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Coulier παρασκευαζόμενον καὶ τὸ ὁποῖον συνιστάμενον ἐπὶ 1000 μερῶν ἐκ γάλακτος βοῦς 634,0, ἀνθογάλακτος 13,0, γάλ. ζακχάρου κρυσταλλικοῦ 15,0, φωσφορικῆς ἀσβέστου 1,5 καὶ ὕδατος 336,5, πλησιάζει πρὸς τὸ γυναικεῖον γάλα· ἀλλ' ἔνεκα τῶν δυσκολιῶν ὅσας παρέχει πρὸς παρασκευὴν, ἔνεκα τῆς ἀνάγκης τῆς ὑπάρξεως προσφάτου γάλακτος ὁποῖου εἰς πολυειδεῖς περιστάσεις ἀποροῦμεν, ἔνεκα τῆς βλαβερᾶς αὐτοῦ ἐπιδράσεως ἐπὶ τοῦ πεπτικοῦ σωλήνος τοῦ νεογνοῦ ὡς πολλάκις παρατηρήθη, ἢ χρῆσις τοῦ τεχνητοῦ τούτου γάλακτος δὲν εὗρε πρακτικὴν ἐφαρμογὴν πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ, ὅν δι' αὐτοῦ πρὸς ἐντελὴ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον διατροφήν λεπτοφυοῦς ὀργανισμοῦ προτιθέμεθα.

Ἐν ἀρχῇ τῆς τέλους κατήντησε καὶ τὸ κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Liebig παρασκευαζόμενον τεχνητὸν γάλα.

Ἰσοκράτης ἔφη δύο καιροὺς ποιοῦ τοῦ λέγειν, ἢ περὶ ὧν οἶσθα σαφῶς, ἢ περὶ ὧν ἀναγκαστὸν εἰπεῖν· ἐν τούτοις γὰρ μόνους ὁ λόγος τῆς σιωπῆς· κρείττων, ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις ἄμεινον σιγᾶν ἢ λέγειν.

1. Περὶ γάλακτος, ὑπὸ I. X. Βίμβρα, ἱατροῦ.